

EVIS VYSHKA
GËRSHETI I JETËS
ROMAN

BOTIMET TOENA

EVIS VYSHKA

GËRSHETI I JETËS

roman

BOTIMET TOENA
Tiranë

Botuese: Irena Toçi

Redaktore letrare: Sonila Kryeziu
Përkujdesja grafike dhe Kopertina: Elsa Hajderaj

ISBN 9789928960160

© Autorja

Të gjitha të drejtat janë të rezervuara.

Asnjë pjesë e këtij libri nuk mund të riprodhohet pa leje paraprake
me shkrim nga mbajtësja e copyright-it.

BOTIMET TOENA

Rr. “M. Gjollesha” nr. 71, Tiranë 1023.

Kutia Postare 1420

E-mail: botimet.toena@gmail.com

toena.porosionline@gmail.com

<https://toena.al/>

*Jeta dhe Vdekja janë dy femra të vërteta:
njëra është kapriçioze,
kurse tjetra krejtësisht e paparashikueshme.*

Autorja

HYRJE

Atë vit vjeshta trokiti më herët se zakonisht në portën veriore të kryeqytetit. Me çdo hap që hidhte nxitimthi përpara, ajo të ftonte në një përumbje të ëmbël brenda tablosë mbresëlënëse të natyrës, të cilën e kishte spërkatur rishtazi me të gjitha nuancat e së verdhës, të kuqërremtës dhe kafes së butë. I gjithë ky transformim i vrullshëm rrëfente për mallin e nostalgjinë që e kishte kapluar “Zonjën e artë” për këtë kryeqytet që thujse nuk flinte kurrë. Si përherë, stina lozonjare kishte ardhur e shoqëruar nga dy miqtë e saj të pandashëm: era e shiu. Të tre së bashku harroheshin në argëtimet e tyre të përditshme, pa e vrarë mendjen as për të ftohtin e lagështirën që lëshonin përmbi dhë e as për gjethet e mjera, të cilat i rrëmbenin forcërisht nga pema mëmë për t’i vërvitur në ajër si letra të pavlera. Më kot pemët e larta tundnin me zemërim degët e tyre gjysmë të zhveshura. Shumë shpejt, trotuare, rrugë e parqe u mbushën me gjethë të thara që kërcisnin vajtueshëm nën këpucët e rënda të kalimtarëve të përgjumur. Tutje në horizontin e largët, herë megjulla e dendur e herë retë e përhimëta përqaфонin malet

përreth qytetit, duke i fshehur ato nga sytë e vëzhguesve të zakonshëm. Asgjë që mund të ndodhte përtej krahëve të tyre të gjatë nuk dukej të kishte rëndësi ato ditë vjeshte.

Të premten Vera doli me nxitim nga puna. Sapo hodhi këmbët jashtë portës kryesore të shkollës, era trazovaçe rendi t'i futej nëpër ondet e gjata. Vajza ngriti kokën lart. Qielli ishte ngarkuar me re të zeza kërcënuese, që dukeshin sikur do të shpërthenin nga çasti në çast. Ajo ngriti jakën e xhaketës dhe shpejtoi hapat. Duhej të takonte Mimosën, për të marrë prej saj çelësin e apartamentit. Rrugët pranë shkollës nëntëvjeçare, ku ajo punonte si mësuese e gjuhës angleze, ishin ende të mbushura nga nxënësit që sapo kishin përfunduar edhe një javë tjetër të lodhshme mësimi. Vera përshëndeti kalimthi disa prej tyre dhe mori kthesën e parë majtas. Për fat, Mimoza nuk banonte shumë larg prej andej. Pikat e para të shiut nisën t'i binin përmbi supe vetëm pak caste përpara se të mbërrinte te mikja e saj.

- Ah, sa do të kisha dashur të vija edhe unë ca ditë me ty! - i tha Mimoza kur e takoi. - Të rrinim me nge e të flisnim për orë të tëra. Fatkeqësisht, nuk e lë dot punën tani, ti e di mirë sesa e vështirë është të gjesh një zëvendësuese sot. Ja dhe çelësi. Me siguri do ta dallosh lehtësisht ndërtesën sapo ta shohësh, pallati ngjyrëtullë është vetëm pak hapa larg nga restoranti i peshkut për të cilin të fola pardje. Apartamenti ndodhet në katin e tretë, me pamje mbi liqen. Shpresoj të të pëlqejë panorama që do të shohësh çdo ditë prej andej.

- Me siguri që po, - u përgjigj Vera me gjysmë zëri.

- Vetëm mos harro t'i mbyllësh të gjitha dritaret në darkë, të lutem! Në këtë periudhë fryn shumë erë, sidomos herët në

mëngjes. Dhe shiko! Mos rri gjithë ditën e mbyllur brenda në shtëpi, por shijoji ditët e pushimit, - insistoi Mimoza. - Mund të bësh shëtitje përgjatë liqenit, të shkosh në teatër apo të ngjitesh në kodrat përreth qytetit. Atje gjen plot vende të bukura e restorante me ushqim të shijshëm.

Vera pohoi me kokë dhe e falënderoi. Teksa përqafoheshin, ato i premtuan njëra-tjetrës se do të flisnin shpesh në telefon. Mimoza qëndroi për pak minuta në derë duke vështruar shoqen që zbriste shkallët kokulur. Me gjithë zemër uroi që ajo të përfitonte nga këta pak muaj pushimi që kishte marrë për t'u çlodhur ashtu siç duhej. Kishte kohë që nuk e kishte parë atë të qeshte si dikur.

Rrugës për në shtëpi, Vera nuk e vuri re fare shiun që kishte nisur të binte shtruar. E zhytur thellë në mendime, nuk u kujtua as të hapte çadrën që kishte futur në çantë që në mëngjes. Vendimin për t'u larguar për ca kohë nga kryeqyteti e kishte marrë fare papritur e tashmë i duhej të bënte gati shpejt e shpejt rrobat që do të merrte me vete.

Kur mbërriti në apartamentin e saj, hoqi xhakëtën e lagur, e vari në ballkon dhe me një peshqir të madh thau flokët e gjatë. Pasi hëngri makaronat e ftohta që kishte ruajtur në frigorifer, iu drejtua dhomës së gjumit. Nxori valixhen nga dollapi, e hodhi mbi shtrat dhe nisi ta mbushte me rroba dimërore. E dinte mirë se në qytetin juglindor ku do të shkonte bënte më ftohtë sesa në kryeqytet. Përpara se ta mbyllte, mori në duar dy fotot që mbante gjithnjë mbi komodinën e vogël në anë të shtratit të saj. Prej njëres prej tyre, prindërit dhe e motra, Lili, i buzëqeshnin të shkujdesur nga fletët e tejdukshme të së shkuarës së lumtur. Nga tjetra,

sytë e një vajze të vogël që ajo e mbante të kapur fort prej dore, e shihnin me ëmbëlsi. Vera përkëdheli ngadalë fotografinë. “Mia, zemra ime”, pëshpëriti ajo. Xhami i pagójë e harroi për një çast ftohtësinë e tij të zakonshme dhe përthithi tërë ngrohtësinë e ndjenjave që i përçuan gishtërinjtë e hollë të së resë. Një lot rrodhi nga sytë e saj të mallëngjyer. Ajo puthi foton dhe e futi në valixhe. E mbylli atë me nxitim dhe e nxori në korridor. Mbrëmjen e kaloi në ballkon, duke parë sesi qyteti zhytej dalëngadalë në errësi. Shiu vazhdonte të binte shtruar, duke ia përçuar qetësinë e tij të pafundme edhe shpirtit të drithëruar të Verës.

Të nesërmen ajo u ngrit herët. Zemërthyer ujiti lulet që ende flinin nëpër vazot e rreshtuara në parvazin e dritares së kuzhinës. E dinte që do t’i gjente të vyshkura kur të kthehej, por nuk kishte si të bënte ndryshe. I kishte dalë fare nga mendja t’i jepte Mimosës një kopje të çelësave të shtëpisë dhe t’i kërkonte asaj të përkujdesej për lulet. Tashmë ishte shumë vonë. Koha nuk i premntonte të shkonte deri tek apartamenti i shoqes. Veshi pallton e këpucët, mbylli derën kryesore, zbriti shkallët me valixhe në dorë dhe përshëndeti shoferin e taksisë që po e priste tek hyrja e pallatit. Ai e shoqëroi deri te stacioni i autobusëve. Prej andej ajo do të udhëtonte drejt qytetit të vogël buzë liqenit. As vetë nuk e kishte të qartë se për sa kohë do të qëndronte atje. Dinte vetëm një gjë: ajo kishte nevojë të pushonte, të çlodhej e të kujdesej për veten, dhe për ta bërë këtë i duhej medoemos të ndryshonte përditshmërinë e saj.

Kur mjeku që e kishte vizituar pak ditë më parë për aritminë që i ishte shfaqur kohët e fundit, e kishte këshilluar

të bënte pushim të plotë për disa javë rresht, vajza kishte ngrirë në vend për pak çaste. Nuk kishte asnjë ide se ku mund të shkonte. Gjatë kësaj periudhe plazhet buzë detit Adriatik kishin nisur të braktiseshin nga vizitorët. Nga ana tjetër, mendimi se mund t'i duhej ta kalonte të gjithë dimrin brenda apartamentit të saj, e mbushte me trishtim. Mimoza ishte treguar e gatshme t'i vinte në dispozicion shtëpinë që kishte në qytetin e vogël turistik. “Zakonisht ne nuk kemi kohë të shkojmë atje gjatë vjeshtës apo dimrit, kështu që mund të qëndrosh sa të duash. Do ta shohësh, atmosfera në qytet është shumë më e qetë tani që turistët verorë janë larguar. Do të kesh kohë të shëtisësh, të shijosh bukurinë e natyrës dhe të rigjesh vetveten”, i kishte thënë ajo. Shoqja kishte insistuar kaq shumë, sa më në fund Vera kishte pranuar. Nga mënyra sesi Mimoza i kishte folur për vendlindjen e saj, ishte e lehtë të imagjinonte se në qytetin e vogël buzë liqenit duhej të ishte bukur në çdo stinë. Për fat, drejtori i shkollës ku ajo jepte mësim e kishte aprovuar kërkesën e papritur të Verës për disa muaj pushim. Ata kishin rënë dakord që ajo të rikthehej në punë sapo të ndihej më mirë.

Pasi vendosi me kujdes valixhen në bagazh, Vera zuri një vend pranë dritares. Nuk shkoi shumë dhe autobusi u mbush me udhëtarë. Me ngurrimin e një plaku të moçëm që bën dalëngadalë përpara me hapa të lëkundur, ai u përzje me trafikun e rënduar mëngjesor të kryeqytetit për ta lënë atë pas krahëve vetëm pas një copë here të mirë. Sapo hyri në autostradë, automjeti rriti shpejtësinë dhe nxitoi të rifitonte kohën e humbur.

Përpara syve të Verës peizazhet nisën të ndryshonin si me dorë. Pas kryeqytetit, disa qytete dhe qyteza të vogla vrapuan të renditeshin njëra pas tjetrës. E vetmja që nuk kishte nevojë të ngutej ishte vjeshta. Ajo ishte tashmë kudo. Në të dyja anët e rrugës, gishtërinjtë e saj të padukshëm kishin prekur pothuajse të gjitha pemët, duke lëshuar mbi gjethe pigmente të arta. Verës i pëlqente pamja përtej dritares së saj, që e bënte të zhytej në një festival të vërtetë ngjyrash. Herë pas here pemët e larta i zhdukeshin nga sytë, për t'u zëvendësuar nga ndonjë zonë industriale, ndërtesat e së cilës gëlonin nga punëtorë e vinça që ngarkonin e shkarkonin kamionë të mëdhenj, pa dashur t'ia dinin aspak për fuqinë e stinës idhnake.

Kur makina u fut sërish mespërmes një pylli, mendimet e Verës u pushtuan nga imazhi i Mias. Në zemrën e saj të ngashëryer, ankthi, malli e shpresa u pleksën fort mes tyre. Sot ishte ndjenja e mallit ajo që i mbushi çdo cep të shpirtit. Kur do ta shihte përsëri atë? Vajza e re i drejtoi sytë e lëngëzuara nga dritarja. Pemët gjysmë të zhveshura anash rruge nisën të dridheshin lehtazi nën efektin e lotëve të nxehtë që i rrodhën ngadalë faqeve. “Mia...”, pëshpëriti thuahe pa zë.

Mungesa e vogëlushes i kishte shtënë në zemër një trishtim të thellë. Të qeshurat e saj nëpër shtëpi, zhurma e hapave të shpejtë që nxitonin drejt Verës për ta përqaftuar, mbledhja e buzëve përpara gotës së qumështit që duhej ta pinte pa dëshirë çdo mëngjes, mënyra sesi e mbante kokën e mënjanuar në të majtë teksa i tregonte Verës notën e mirë që kishte marrë në mësim atë ditë, zhurma e përplasjes së

çantës mbi divan kur kthehej nga shkolla e mërzitur sepse ishte zënë me shoqen e bankës për stilolapsin e preferuar... të gjitha këto i mungonin asaj, i mungonin së tepërmi.

Kohët e fundit e kishte parë Mian disa herë në ëndërr. E shihte atje tutje, diku larg në horizont, teksa vajza e vogëlle ecte ngadalë me sytë për tokë. Një çast ajo ngrinte kokën, e shihte Verën drejt e në sy dhe e pyeste gjithë hidhërim: “Përse më le vetëm? Përse nuk erdhe edhe ti me ne?” Vera nxitonte, vraponte drejt saj derisa mbetej pa frymë, por kur mbërrinte, vogëlushja tretej në ajër. Në ato çaste ajo zgjohej me krahët e zgjatur përpara vetes, duke thirrur: “Mia! Zemra ime e vogël!” Fatkeqësisht, askush nuk ishte aty për t’iu përgjigjur kësaj thirrjeje të përmalluar. Heshtja e apartamentit të madh i përplasej në fytyrë dhe Vera rikthehej në realitet. Me lot në sy, mbështeste kryet sërish mbi jastëkun e lagur nga djersa e merrte frymë thellë derisa të qetësohej.

Edhe tani, ndërsa qëndronte e ulur në autobusin që gulçonte mbyturazi me duart e kapura fort në gjunjët e mbledhur, zemra i rrihte fort në kraharor e mendja i fluturonte te vogëlushja e dashur. Kur do ta shihte atë? Kur?

Mendimet ia ndërpreu frenimi i papritur i makinës. Me sa dukej, shoferi kishte vendosur të bënte një ndalesë të shkurtër. Të gjithë pasagjerët zbritën njëri pas tjetrit për të çmpirë paksa këmbët. Vera fshiu sytë e skuqur nga lotët dhe i ndoqi nga pas. Edhe pse jashtë bënte ftohtë, dielli i dobët i asaj paraditeje ia kishte dalë të përçante retë që kishin mbushur qiellin, si për t’u kujtuar njerëzve që ai ndodhej gjithnjë atje lart, me buzëqeshjen e përjetshme përmbi

buzë. Vajza e re iu drejtua bordurës së rrugës dhe hodhi vështrimin përreth. Kishin ndalur buzë një lumi, ujërat e rrëmbyera të të cilit nxitonin si t'i ndiqte dikush nga pas. Pak më tutje, mbi zhavorrin që kokëfortësisht kishte dalë mbi cekëtinë, një top i kuq shndriste nën rrezet e diellit. Diku, një fëmijë i mërzitur me siguri do të ishte ende duke vajtuar humbjen e tij. Në të djathtë, një rosë e egër u ngrit me zhurmë në ajër. Vera ktheu kokën andej. Rosat e tjera e ndoqën sakaq në fluturim. Me qafat e zgjatura drejt përpara e rrahjen simetrike të krahëve, ato ishin një panoramë e perfeksionit. Për një çast ajo e pati zili lirinë e tyre. Ato mund të fluturonin kudo, të shkonin kudo, të takonin këdo

Gjatë pjesës së mbetur të udhëtimit, vajza e fokusoi shikimin përtej dritares. Lumi ujëkaltër që dukej sikur po garonte me autobusin, i shoqëroi udhëtarët për njëfarë kohe. Në bregun përballë, ajo vuri re trungje pemësh të gjymtuara nga erërat e forta, me degë të zhveshura drejtuar përvuajtshëm qiellit, por me rrënjë ende të ngulura kokëfortësisht në tokë. Ata qëndronin me trup përkulur buzë lumit si të ishin duke menduar të hidheshin nga çasti në çast në ujërat e tij të ftohta. Diku një bunker i vetmuar vriste mendjen nëse ishte i fundmi i sojit të vet që kishte mbetur ende gjallë. Diku tjetër disa shina treni gjysmë të ndryshkura vajtonin kohët e dikurshme dhe zhurmën e gëzueshme të rrotave të hekurta që i zgjonin nga gjumi pa zbardhur ende dita. Pas lumit ngriheshin kryelartë vargje të tëra kodrash, disa me trupin e lëmuar e disa të copëtuara nga shkëmbinj të ngrysur. Përmbi një kodër që kishte nisur të ripyllëzohej së fundmi, ca pemë të rreshtuara njëra pas

tjetrës si ushtarë po ngjisinin me mundim shpatin e saj të djathtë. A thua ta arrinin majën një ditë vallë?

Disa minuta më vonë autobusi nisi t'i ngjitej ngadalë një qafe të përdredhur, ku vinça të mëdhenj gërmonin pareshtur barkun e maleve për të nxjerrë prej andej gurë masivë, të cilët i ngarkonin më pas në kamionët e vënë në radhë aty pranë. Vera rrudhi ballin. “Edhe për sa kohë do të durojnë pa bërë zë këto male të shkreta vallë? Kur do të gjëmojnë fort nga zemërimi, duke u shtënë frikë në zemër të gjitha këtyre mjeteve metalike që i përgjakin ditë e natë?”, pyeti veten ajo.

Nuk kaloi shumë dhe kantieri i palodhur ia la vendin panoramës së liqenit, i cili u shfaq papritur tutje në horizont. Fillimisht si një copëz e vogël pëlhure ngjyer në blu, paskëtaj pak më i gjerë e më në fund me të gjithë madhësinë e tij, ai mbushi të gjithë hapësirën në të majtën e autobusit. Liqeni përplaste hareshëm në breg dallgët e tij të vogla, si të donte t'u tregonte vizitorëve të rinj se ishte pikërisht ai mikpritësi më i rëndësishëm i turistëve të këtij qyteti të vogël.

Kur këtij udhëtimi të gjatë i erdhi fundi, autobusi zuri një vend në fund të sheshit të parkimit. I lehtësuar tashmë nga pesha e udhëtarëve, ai donte ta shijonte plotësisht pushimin e tij të mirëmerituar. Vera nisi të ecte nëpër trotualet e ngushta të lagura nga shiu, duke tërhequr pas vetes valixhen. Ajo e gjeti pa vështirësi godinën ku ndodhej shtëpia e Mimozës. Ngadalë u ngjiti në katin e tretë.

Zhurma e çelësit në bravë shkundi plogështinë e apartamentit. Vajza hyri brenda. Sapo uli valixhen në

korridor, iu drejtua kuzhinës e më pas ballkonit. Hapi derën e madhe prej xhami, doli përjashta dhe u step. Pamja magjepsëse e liqenit i doli sërish përpara syve. Vera buzëqeshi pa guxuar të lëvizte nga vendi. Donte ta përthithte brenda vetes këtë mrekulli. Në horizont, kodrat blu zhyteshin në ujërat e liqenit, për t'u shkrirë së bashku me të në ngrohtësinë e një përqafimi të ëmbël. E kush mund të thoshte se ku përfundonte kodra e ku fillonte liqeni? Nën ujërat e kaltra, duart e tyre janë të kapura fort për të mos u lëshuar kurrë. Të pandashëm deri në pafundësi.

Vera ngriti kokën lart e vështroi qiellin. Përmbi kryet e saj era nisi të grumbullonte disa re të pabindura që lundronin sa andej-këtej nëpër qiell. Vajza e la hapur derën e ballkonit për të ajrosur shtëpinë dhe shkoi të hapte valixhen. Në dhomën e madhe të gjumit vari me kujdes rrobat në dollap, ndërsa dy fotografitë në korniza të drunjta i vendosi përmbi komodinën e vogël pranë krevatit. Në këtë mënyrë do t'i shihte njerëzit e saj të dashur sapo të hapte sytë në mëngjes. Kur mbaroi punë, u rikthye dhe qëndroi sërish një copë herë e mbështetur në parvazin e ballkonit, duke thithur ajrin e pastër që i mbushi mushkëritë. Prej aty mund të vështronte liqenin dhe bregun e tij të parrahur, nja dy pulëbardha që dukeshin sikur vallëzonin me ujërat e trazuara nga era, shëtitoren ku pak njerëz guximtarë kishin dalë shëtitje duke sfiduar zymtësinë e motit, lulishten e mbushur me gjethe të thara, ato pak pemë ende të gjelbra tek të cilat zogjtë po rendnin të gjenin strehë dhe rruginën e ngushtë, ku tek-tuk të zinte syri ndonjë makinë të vetmuar. Edhe lokalet buzë rruge dukej t'i kishte zënë gjumi atë fillim pasditeje. Ndërsa

retë e përhimëta dalëngadalë pushtuan tërë qiellin, liqeni nisi të ndryshonte ngjyrë. Bluja e tij e thellë u shndërrua në ngjyrë jeshile të errët e më pas në të hirtë. Me sa duket, së shpejti do të fillonte shiu

Vera u largua prej andej vetëm kur errësira nisi të mbulonte qytezën. Nuk kishte fare uri. Përgatiti një çaj të ngrohtë, u rehatua në kolltukun e madh të kuzhinës dhe nisi ta rrufiste ngadalë. Shumë shpejt një ndjesi e ngrohtë përgjumjeje e mbështolli të tërën. Vendosi gotën e çajit në tryezën e vogël aty pranë dhe kryqëzoi duart në gjoks, duke tërhequr me vete cepat e shallit të thurur që kishte hedhur krahëve. Qepallat iu rënduan dhe koka iu var në njërën anë të mbështetëses së lartë të kolltukut ku ishte ulur. Si pa kuptuar, bota përpara saj u shformua ngadalë, por pa arritur të humbte ndriçimin e saj të zbehtë. Ca dritëza pluskuan në ajër si xixëllonja të vogla që lundrojnë lart e poshtë në muzgun veror, duke i sjellë asaj kujtime të një kohe të shkuar, të një periudhe të largët të fiksuar thellë në kujtesën e saj, të një mbrëmjeje të ngrohtë të mbushur me dashuri. Llambëzat shumëngjyrëshe që vezullonin ishin ato të pemës së Vitit të Ri. Përreth saj qëndronin të ulur katër njerëz me kapela festive mbi kokë, të cilët gëzonin hareshëm: dy prindërit e saj, Lili dhe ajo. Të qeshurat kumbuese dhe muzika e ëmbël që dëgjohej në dhomën e ndriçuar të kujtesës, e bënë Verën të vinte buzën në gaz. Sa të lumtur ishin! Sa të skalitur brenda atij momenti magjik që e bëri vajzën e re të përhumbej aty për një copë herë të gjatë, derisa e përkundi lehtas gjumi.

Mëngjesi e gjeti ende të ulur në kolltukun e madh me supet e mbledhura, si për të mbajtur shtrënguar në kraharror

ato çaste të bukura të një jete të shkuar. Vera kishte nevojë për ato kujtime të lumtura. Ishte gjithçka që i mbetej tashmë. Fatkeqësisht, ajo kishte qenë hera e fundit që ata të katërt e festonin të gjithë së bashku natën e Vitit të Ri.

Kur hapi sytë, vajzës iu desh një copë herë për të kuptuar se ku ndodhej. U ngrit në këmbë për të shtriquar gjymtyrët dhe shkoi të hapte derën e ballkonit. Era e ftohtë ia shpupuriti flokët e gjatë. Shiu, që me sa dukej kishte rënë gjatë gjithë natës, kishte larë gjithçka që i zinte syri. Atë mëngjes liqeni dukej si një njeri i plagosur, që i ishte nënshtruar plotësisht pushtetit të erës që e fshikullonte pa mëshirë. Vera u ul në karrigen që ndodhej në ballkon, pa e lëshuar shallin që i mbështillte supet e holla.

I mjeri liqen, i dënuar të pasqyronte përjetësisht atë çka ndodhte përmbi kokën e tij! Era e fuqishme vizatonte mbi sipërfaqen e tij qindra rrudha që ia prishnin atij fytyrën e bukur djaloshare, por ai duronte pa bërë zë. E si mund të kundërshtonte vallë? Retë e errëta kërcënonin të sillnin sërish stuhi të forta shiu, që kushedi për sa kohë do të zgjatnin. Por Verës nuk i bëhej vonë nga i ftohti i hidhët i atij mëngjesi. Ajo nuk lëvizi nga karrigia ku po qëndronte. Shiu i sillte gjithnjë në mendje kujtime të hershme. Ca të bukura e ca të hidhura, ashtu siç kishte qenë e tërë jeta e saj. Ajo psherëtiu pa zë.

Kujtimi i asaj dite të zymtë iu shpalos përpara syve dhe trupi iu mbush me drithërima. Ajo ishte fundi i diçkaje dhe nisja e gjithçkaje në jetën e saj. Papritur e papandehur, rryma e fortë e jetës e kishte marrë vajzën përpara për ta hedhur drejt një ujëvare të lartë e të rrëmbyeshme. Ajo ishte

kredhur në ujërat e saj të pamëshirshme, ishte rrokullisur poshtë si një gur i rëndë, kishte luftuar me vorbullat e nëndheshme që donin ta mbanin për vete... e tani... tani as vetë nuk e dinte se në cilin breg e kishin përplasur ato.

PJESA I

Kapitulli 1

Gjithçka nisi një ditë të premtë të gati trembëdhjetë vjetëve më parë, kur ajo ishte ende në shkollë të mesme. Vera mbaroi mësimin herët, por vendosi të priste të motrën, Lilin, që studionte në shkollën nëntëvjeçare aty pranë. Ajo dhe dy shoqe të klasës u ulën në lokalin përballë shkollës. Të zhytura në bisedat e tyre të hareshme, vajzat bënë sikur nuk po i vinin re djemtë e ulur në tryezën ngjitur. E megjithatë, secila prej tyre e ndiente se ata po i përpinin me sy. Vera e kishte kuptuar tashmë që me bukurinë dhe trupin e hollë si të një modeleje tërhiqte vëmendjen e të gjithë djemve të shkollës së saj, e jo vetëm. Ata marroseshin pas flokëve të saj të gjatë me onde, që i arrinin gati deri te beli dhe sytë ngjyrëkafe që i jepnin dritë fytyrës së saj të rregullt.

Atë ditë, e qeshura e saj melodioze, që krijonte dy gropëza të vogla në faqe, mbërrinte deri në tryezën pranë. Djemtë u përpoqën disa herë t'i bashkëngjiteshin bisedës së vajzave, por më kot. U desh një thyerje gote që ato të kthenin kokën të trembura.

- Mos u tremb, o shpirt, - nuk humbi kohë të thoshte djali i ulur më pranë tyre. - Të

mbroj unë.

Dora e tij u mbështet mbi supin e Verës, por ajo ia largoi sa hap e mbyll sytë.

- Nuk u tremba aq shumë sa të zgjasësh duart, djalos! Ejani të shkojmë, vajza!

Ato u ngritën të tria. I riu u hapi rrugë me një përkulje të lehtë teatrale dhe u rikthye në vendin e tij.

Shokët nuk ngurruan ta vinin në lojë.

- Të doli përsëri huq! - u tall njëri prej tyre.

Tri shoqet nuk i dëgjuan këto fjalë. Ato u ndanë përpara lokalit dhe Vera iu drejtua hyrjes së shkollës ku e motra ndiqte mësimet në klasën e tetë. Ajo do të mbaronte mësimin pas pak minutash dhe të dyja do të ktheheshin në shtëpi së bashku, siç bënin përditë. Vajza mendoj për fundjavën që i priste dhe shpirti iu mbush me gaz. Prindërit e tyre ishin ende në udhëtim, por do të ktheheshin atë pasdite. Babai kishte premtuar se do ta çonte familjen në bregdet të nesërmen dhe ajo kishte vendosur të vishte rrobat e reja të plazhit që kishte blerë para ca ditësh. Edhe pse ishte ende herët për t'u kredhur në ujërat e detit, e dinte fare mirë se nuk do t'i rezistonte dot tundimit. Vera dhe i ati bënin gjithnjë gara noti, të cilat ai ia linte së bijës t'i fitonte, vetëm e vetëm që ta shihte atë të festonte gjithë gëzim. Ama këtë herë ajo ishte e sigurt që do të dilte fitimtare me forcat e veta. Ishte zgjatur e forcuar goxha përgjatë vitit të fundit. Vajza buzëqeshi me vete nga kënaqësia.

Shumë shpejt dalloj të motrën në mesin e nxënësve që u derdhën zhurmshëm nga dera e shkollës dhe e përshëndeti

me dorë. Megjithëse e vuri re shenjën e Verës, e vogla qëndroi dhe pak çaste me shoqet e saj, duke çuquritur kokë më kokë për diçka. Më pas, me vrap të lehtë u shkëput prej tyre për të arritur të motrën. Atë ditë Lili i kishte mbledhur rrëmujshtëm mbi kokë flokët e gjatë, duke nxjerrë në pah tiparet e saj të bukura. Me sytë e shkruar dhe flokët ngjyrëkafë të çelura si të së ëmës, ëmbëlsinë e mollëzave dhe buzët e plota, ajo ishte edhe më e bukur sesa Vera. E megjithatë, e zhytur në ditët e fundit të fëmijërisë, ajo nuk e dinte ende këtë gjë. “Një ditë do të thyesh shumë zemra, Lilush”, mendoi motra e madhe dhe sytë i qeshën.

Ndërsa morën rrugën për në shtëpi, Lili nisi t’i tregonte Verës për një projekt të ri, të cilin duhet ta përgatiste së bashku me grupin e saj të shoqeve brenda katër javëve. Ajo fliste e fliste pa pushim për orët e gjata të punës që do t’u duheshin atyre për këtë projekt, për dëshirën e Elonës që të përzgjidhej lidere, pavarësisht ankthit që e kaplonte sa herë që duhej të fliste përpara një grupi të madh njerëzish

- Imagjino, na u lut aq shumë, sa i dhamë fjalën që do ta linim ta prezantonte ajo punën përfundimtare përpara klasës. Deri atëherë, ne të tjerat do të kryqëzojmë të gjithë gishtat e duarve dhe të këmbëve që Elonën të mos e kapë paniku gjatë prezantimit! - u qa ajo.

Vera e dëgjonte me vëmendje dhe një buzëqeshje i endej nëpër fytyrë. I pëlqenin këto momente të kaluara së bashku. Vitin e ardhshëm ajo do të hynte në universitet dhe nuk do të kishte më mundësi të kalonte kaq shumë kohë me të motrën.

Shtëpia e tyre ishte vetëm një pesëmbëdhjetë minuta larg. Apartamenti i këndshëm në katin e dytë po i priste

vajzat me qetësinë e tij të zakonshme. Ndërsa Vera iu drejtua kuzhinës për të përgatitur drekën, Lili ndezi televizorin. Muzika ritmike i pushtoi menjëherë trupin. Duke kërcyer iu drejtua korridorit e më pas dhomës së saj. Doli prej andej vetëm pas disa minutash, duke mbajtur dy fustane në dorë për t'ia treguar së motrës. Pa folur asnjë fjalë, herë ngrinte lart njërin e herë tjetrin, duke i kërkuar asaj mendim se cilin duhej të vishte në plazh. Me sa dukej, edhe ajo mezi po e priste të nesërmen plot diell e det. Vera i bëri me shenjë nga fustani në të djathtë dhe Lili miratoi me kokë. Pa ndalur kërcimin, ajo u rikthye në dhomë.

Dreka kaloi shpejt. Kur mbaruan së ngrëni dhe vunë gjithçka nëpër vende, vajzat u ulën të bënin detyrat për të hënë. Fundjava do të ishte pushim i plotë! Vera u ndie e lodhur kur mbaroi të gjitha mësimet. Përgatitjet për provimet e maturës po i hanin shpirtin. Sa e lumtur do të ishte kur t'i hidhte të gjitha prapa krahëve! Më pas do t'i mbetej për të bërë vetëm një gjë: të ishte më e bukura në mbrëmjen festive që do të organizohej pas provimeve.

Vajza u zhyt në ëndërrime për fustanin që duhet të vishte atë natë. Ta blinte të gjatë apo të shkurtër? Çfarë ngjyre: të kuqe, siç i shkonte asaj, apo jeshil, siç ishte moda atë vit? Po flokët, t'i mbante të kapur apo të lëshuar? Sa shumë vendime duheshin marrë! Ajo e dinte se e ëma do ta shoqëronte nëpër dyqane për të gjetur fustanin më të bukur të kryeqytetit. Ato të dyja kishin biseduar një ditë shkarazi për këtë, por vajza duhej t'ia rikujtonte sërish nënës gjatë asaj fundjave. Vera hodhi sytë nga ora. Akrepat tregonin gjashtë e gjysmë. Sa vonë që ishte! Prindërit duhet të ktheheshin shumë shpejt tashmë.

Ata ishin nisur një javë më parë drejt bregdetit të Jugut, aty ku babait të saj i duhej të merrte pjesë në një mbledhje të rëndësishme. Si një prej inxhinierëve më të mirë në vend, atij i kishin kërkuar opinionin e tij profesional për ndërtimin e një fshati të ri turistik atje. Ai nuk kishte hezitur t'i kërkonte së shoqes ta shoqëronte. Sezoni i plazhit nuk kishte nisur ende, por, megjithatë, ata mund të përfitonin nga ky rast i volitshëm për të kaluar disa mbrëmje buzë detit. Entuziazmi i të atit kishte qenë ngjites dhe e ëma nuk kishte ngurruar të merrte leje në shkollën private ku jepte mësim. Ata ishin nisur të shtunën e kaluar. Ndërsa babai ishte në mbledhje gjatë javës, mamaja kishte përfituar për t'u çlodhur nga puna me nxënësit e saj dhe për t'u lodhur nga shëtitjet e gjata në plazh, siç bënte shaka në telefon me vajzat e saj çdo mbrëmje. Pasditeve ata i drejtoheshin herë qytezës ende të papushtuar nga turistët, e herë plazhit për të shëtitur këmbëzbathur në bregun zhurmues, ku dallgët e lehta nxitonin të përçonin freskinë e mbrëmjes mbi guriçka dhe lëkurën e butë të këmbëve të tyre. Më pas uleshin në një lokal buzë detit për të soditur perëndimin. Atje qëndronin për minuta të tëra duke parë sesi dielli zhytej në ujërat e kaltra tutje në horizont, duke i dhënë ngjyra të reja gjithçkaje përreth.

E ëma kishte marrë me vete edhe aparatën e ri fotografik me të cilin fiksonte peizazhet më të bukura. “Do të mrekulloheni nga fotot”, u kishte thënë ajo vajzave me entuziazëm para dy ditësh. “Mezi pres t’jua tregoj. Kam gjetur edhe një shtëpizë të vogël buzë plazhit dhe fola me pronaren e saj. Ata e japin me qira çdo vit dhe ne vendosëm

ta prenotojmë për gjysmën e dytë të korrikut. Si thoni, a ju pëlqen t'i kalojmë pushimet këtu?” Brohoritjet nga ana tjetër e telefonit nuk e kishin lënë as të mbaronte fjalën. Vajzat ishin duke kërcyer përpjetë nga gëzimi.

Vera mori telefonin dhe formoi numrin e të atit. Ziles së gjatë nuk iu përgjigj askush. “Me siguri janë ende në makinë dhe nuk e dëgjojnë celularin”, mendoi ajo dhe i telefonoi së ëmës. Një ndjesi e papritur ankthi iu krijua në gjoks kur as ajo nuk iu përgjigj. Më pas kërkoi numrin e hotelit ku kishin qëndruar prindërit e saj. Nga recepsioni i konfirmuan se çifti e kishte lënë hotelin herët në mëngjes për t’u kthyer në shtëpi. Ajo falënderoi me gjysmë zëri dhe mbylli telefonin. “Përse po vonoheshin kështu? A mos ishin ndalur gjëkund rrugës?”, mendoi me vete.

Nga ana tjetër e dhomës, Lili po e shihte të motrën me sy pyetës. Vera sajoi një buzëqeshje të shtirur.

- Janë rrugës, prandaj nuk e dëgjojnë telefonin. Mos u merakos, shumë shpejt ata do të jenë këtu!

Lili pohoi me kokë, edhe pse në sytë e saj lexohej qartë shqetësimi për vonesën e paparashikuar të prindërve. Të dyja vajzat u ulën përballë televizorit. Në ekran po transmetohej telefilmi i tyre i preferuar. Batutat e goditura të aktorëve dhe të qeshurat shpërthyes të audiencës që mbushën dhomën, nuk i arritën dot dy motrat. Të zhytura në ankthin që u kishte mbështjellë zemrat, ato nuk e kishin mendjen fare aty. As vetë nuk e kuptuan sa kohë kaluan ashtu. Dikur dora e Lilit gjeti atë të Verës. Gishtërinjtë e tyre u shtrënguan, si për t’i dhënë forcë zemrës së tjetrës. Në deje gjaku u vlonte aq fort, sa nuk mund të dalloje se cila nga të dyja ishte më e shqetësuar. Ato qëndruan ashtu për minuta të tëra.

Dalëngadalë, rrezet e diellit që kishin depërtuar perdet e holla të kuzhinës për t'u reflektuar në dyshten e lëmuar të apartamentit, u zbehën e dhanë lamtumirë edhe për atë natë. Vera u ngrit dhe mbylli dritaren. Ndërsa në qytet dritat u ndezën njëra pas tjetrës, vajzat pritën e pritën. Nga lodhja e ditës së gjatë, Lilin e rrëmbeu gjumi aty në divan. E motra një e dy hidhte sytë nga ora në mur. Çdo trokitje e akrepave i hynte thellë në shpirt, i trazonte gjakun dhe i shtonte ankthin. Nuk dinte ç'të bënte. As i ati e as e ëma nuk i përgjigjeshin celularit, ajo i kishte marrë disa herë atë mbrëmje. Kujt tjetër mund t'i telefononte? Në trurin e saj të lodhur nga pritja, imazhet e prindërve të qeshur i fashiteshin herë pas here, sikur të donin t'ia largonin çdo mendim të hidhur.

Aty afër mesnatës, në derën e apartamentit u dëgjua kërcitja e çelësave dhe më pas zhurma e lehtë e hapjes së saj. Vera e dëgjoi dhe u ngrit me vrik. Ajo rendi drejt korridorit.

Për habi, përpara i doli fytyra e lodhur e xhaxhait së saj, Demirit. Buzëqeshja u shua sakaq nga fytyra e vajzës.

- Xhajë...

Burri i gjatë u step një çast.

- Vera... qenke zgjuar... Mendova se po flinit

- Jo, po presim prindërit. Ata po vonohen nga udhëtimi dhe ne...

Ajo ndali vrullin me të cilin po fliste. Xhaxhai i mbetur pa fjalë po e shihte me sy të lëngëzuar.

- Vera... prindërit... Ata kanë pësuar një aksident... - mezi arriti të thoshte ai me zërin që i dridhej.

- Aksident... - përsëriti vajza ngadalë ndërsa drithërima të forta i përshkuan trupin.

- Po. Mua më morën në telefon pasdite dhe renda për në spital. M'u deshën dy orë që të shkoja atje dhe kur mbërrita më thanë... më thanë që ata kishin vdekur pak minuta pasi ishin shtruar në urgjencë. Kanë ikur Vera, kanë ikur të dy...

Një britmë lemerie i doli vajzës nga shpirti. Ajo mbuloi sytë me duar, ndërsa lot të nxehtë i vërshuan faqeve.

Demiri u afrua dhe e përqafoi në heshtje. Ai e mbajti ashtu për pak çaste. Kur ngriti kokën, pa Lilin që po i vështonte me sy të zgurdulluar. Britma e Verës e kishte zgjuar dhe ajo ishte afruar në korridor. Sa kohë kishte që qëndronte aty? Sa kishte dëgjuar nga biseda që sapo ishte zhvilluar? Vajza e njomë kishte mbetur e ngurtësuar në vend.

- Lili, - foli ngadalë Demiri, - eja këtu, vogëlushe!

Ai nderi krahun drejt saj, por vajza nuk iu afrua. E përлотur, Vera u derdh drejt së motrës dhe e mbështolli në përqaftim, por Lili nuk lëvizi nga vendi. Dukej sikur kishte ngrirë aty ku ishte. Ajo nuk pipëtiu kur krahët e Verës e mbërthyen fort. Asnjë fjalë, asnjë lot. Bota e saj kishte ndalur në atë çast, në atë britmë të llahtarshme që kishte dalë nga shpirti i së motrës, britmë që asaj i ishte dukur si një gjëzim a buçimë që kishte udhëtuar prej së largu, ishte përplasur në trupin e saj të njomë dhe tashmë e kishte rrethuar të tërën. Ajo buçimë i kthehej e rikthehej zhurmshëm në vesh pa pushim. E megjithëkëtë, ajo nuk lëvizi nga vendi për pak minuta, me shikimin e ngurosur drejt derës gjysmë të hapur të apartamentit.

- Nuk është e vërtetë, - tha ngadalë.

Lili nuk donte ta besonte atë ç'ka kishte dëgjuar. Ende priste që nga çasti në çast prindërit e saj të shfaqeshin në

derë, të qeshur e të gëzuar si gjithnjë, për t'i thënë se e gjitha kjo ishte veçse një shaka. Me një forcë që as vetë nuk e kuptoi se nga i erdhi, ajo u shkëput nga krahët e së motrës dhe vrapoi drejt derës, e hapi plotësisht dhe pa përjashta.

- Nuk është e vërtetë! Nuk është e vërtetë! Ku janë ata? Ku janë fshehur?

Demiri dhe Vera rendën drejt saj, por vajza vrapoi poshtë shkallëve. Këmbëzbathur përshkoi oborrin mes pallateve dhe doli në rrugën kryesore.

- Lili, Lili, eja këtu! - thirri pas saj e motra.

Demiri vrapoi dhe e arriti vajzën e përhumur në vuajtjen e saj. E mori në krahë dhe e ngriti peshë.

- Nuk janë aty, Lili. Nuk do të vijnë, më kupton? Nuk do të vijnë më kurrë!

Lotët që shpërthyen nga sytë e vajzës lagën fytyrën e saj të mbështetur në supin e xhaxhait. Ngashërimet iu shtuan ndërsa ai e ngjiste nëpër shkallët e pallatit pa e lëshuar nga krahët e tij. Nga pas u vinte Vera që vazhdonte të dëneste. Herë pas here ajo puthte dorën e njomë të së motrës, që varej nga kurri i Demirit. Pak minuta më vonë, ai i la vajzat me fqinjën e tyre dhe u nis për të sjellë në shtëpi trupat e pajetë të të vëllait dhe kunatës.

Teta Drita i mori motrat e tronditura në apartamentin e saj. Me dashurinë dhe dhembshurinë e dikujt që i kishte parë të lindnin e të rriteshin deri më sot, ajo u mundua t'i ngushëllonte me sa mundej, duke u pëshpëritur fjalë të ëmbla. Më pas iu përgatiti nga një çokollatë të ngrohtë që të merrnin pak veten. Vera me sy ende të përлотur, nuk preku gjë me dorë. I dhembte kraharori, si t'i ishte ngulur në gjoks

një thikë majëmprehtë. Duart e njoma i dridheshin. Kishte ftohtë, shumë ftohtë. Në trurin e saj të rënduar, një mendim sillej e risillej si një gjemb që e shponte çdo çast. “Mbetëm vetëm, unë e Lili tashmë mbetëm vetëm... vetëm fare në këtë botë të madhe”. Lotët i derdheshin me vrull nga sytë e skuqur dhe ngashërimet e pushtuan të tërën, ndërkohë që priste që xhaxhai të rikthehej me arkivolet e prindërve të saj.

Gjatë kësaj kohe, i shoqi i teta Dritës dhe disa komshinj të tjerë iu drejtuan apartamentit fatkeq për të bërë vend për arkivolet që do të vendoseshin aty pas pak. Rrëmuja e heshtur pushtoi çdo dhomë. Në fytyrat e ngrysura të njerëzve që hynin e dilnin duke përgatitur gjithçka ashtu siç duhej dallohej dhembja për fatkeqësinë e sapondodhur. Sa keq... një çift kaq i ri... dhe vajzat... po me vajzat çfarë do të ndodhte tani?

Pak më vonë teta Drita i shoqëroi motrat në shtëpi. Vera nuk do ta harronte kurrë atë çast. Pa e kuptuar as vetë, ajo mbajti hapat në pragun e apartamentit të saj për minua të tëra, si për të vënë rend në mendimet e rrëmujshe që i vërshuan furishëm në kokë. Ç’ishte ai vend? A ishte vërtet shtëpia e tyre kjo? Sa kishte ndryshuar! Dera kryesore ishte hapur aq shumë, sa mund të nxinte njëkohësisht dy burra trupmëdhenj. Nga kuzhina ishte fshirë krejt përditshmëria aq e njohur. Divanet e kolltuku ishin zhdukur për t’u lënë vend një morie karrigesh, që ishin renditur pranë mureve të zhveshura si spektatorë të memecë të një shfaqjeje ogurzezë që pritej të fillonte së shpejti. Mesi i dhomës dukej si një gropë e madhe e hapur, që do të mbushej me arkivolet e njerëzve të saj më të dashur.

Vajza u hutua duke parë përpara vetes. Gati u hodh përpjetë kur dikush e zuri nga dora. Ishte e motra. Lotët iu ngatërruan teksa shtrënguan njëra-tjetrën në krahë. Vera e drejtoi Lilin drejt dhomës së saj. E ndihmoi të vishej me të zeza dhe ia mblodhi flokët lart me një kordele të errët. Më pas u bë gati edhe vetë. Kur hodhi sytë drejt pasqyrës së madhe, nuk e njohu veten. Bardhësia e fytyrës së saj e trembi. Ishte e para herë në jetë që vishej krejt me të zeza. Me lotët që i rrodhën sërish faqeve hyri në dhomën e Lilit. Të zëna dorë për dore, vajzat shkuan në kuzhinë për t'u ulur te kryet e prindërve të tyre të vdekur. Dy trupat e pajetë që kishin mbërritur tashmë ishin vendosur pranë njëri-tjetrit.

Për shumë kohë pas asaj dite, sa herë që mbyllte sytë, Verës do t'i vinte në mend pamja e arkivoleve ngjyrë arre dhe fytyrat symbyllur të prindërve. Sa të heshtur ishin! Sa të përhumbur në gjumin e tyre të përjetshëm! Ata nuk do të zgjoheshin më kurrë. Zërat e tyre të ëmbël nuk do t'i arrinin më në vesh as asaj e as Lilit. Të gjithë lotët e derdhur atë ditë nuk do ta zbusnin dot dhembjen që ajo ndjeu në shpirt.

Dalëngadalë dhoma u mbush me njerëz: komshinj, të njohur e të panjohur që përsërisnin ngushëllimet e tyre. Si të ishte në ëndërr, Vera as nuk shihte e as nuk kuptonte se kush i afrohej. Ajo pëshpëriste: “Faleminderit, faleminderit”, ndërsa lot të rinj i derdheshin si ujëvarë nëpër fytyrën e zbardhuar. Zemra e saj përpëlitej si zog që dukej sikur nga çasti në çast do të shkallmonte kafazin e saj të kraharorit për të fluturuar tutje, larg asaj dhembjeje e vuajtjeje të paimagjinueshme. Prindërit e saj nuk ishin më! Nuk ishin më! Nuk ishin më... ajo nuk do t'i shihte më kurrë ata!

Nuk do të dëgjonte të qeshurat e tyre gazmore, nuk do të vraponte më pas të atit nëpër shtëpi, nuk do të strukej më në përqaftimin e ngrohtë të së ëmës, nuk do të përthithte më aromën e saj aq të njohur. Kurrë më... kurrë më...

I vetmi ngushëllim për vajzën në ato orë të kobshme ishte një shtrëngim i fortë duarsh mes saj e Lilit, shtrëngim që Verës i jepte kurajë sa herë që i dukej sikur do t'i binte të fikët, e që e motra e duronte pa bërë zë. Gishtërinjtë që ndërthureshin mes të dyjave i kujtonin asaj se nuk ishte vetëm, se kishte edhe të motrën me vete, Lilin e dashur. Që sot e tutje, ajo do të ishte e vetmja dhe gjithçkaja në jetën e Verës. Ishte forca e dashurisë për të, ajo që e ndihmoi vajzën të ngjiste ngadalë shkallët e pallatit dhe për t'u rikthyer në apartamentin e tyre, që tashmë i dukej bosh... kaq bosh pas varrimit të prindërve. Vera mbeti një çast si e ngurosur në korridor, por Lili e tërhoqi me ngulm pas vetes. Atë natë të dyja motrat fjetën në krevatin e Lilit të strukura në krahët e tjetrës. Gërsheti i jetës, ky fill i padukshëm që lidh pjesëtarët e një familjeje, i afroi më fort me njëra-tjetrën në dhembjen e përbashkët që ndanin tashmë zemrat e tyre të reja.

Javët që pasuan ishin të mbushura me fytyra. Fytyra burrash e grash, që, të veshur me të zeza a kostume të errëta, vinin për të ofruar ngushëllimet e tyre. Fytyra të ngrysur, vetullmbërthyer, të trishtuara, me sy të përlotur ose jo, me shikime që shprehnin keqardhje e mëshirë për fatin e dy vajzave. Fytyra që zinin vend në karriget e rreshtuara si ushtarë në qëndrim gati-tu, që flisnin trishtueshëm, ngushëllonin e uronin për ditë më të lumtura, që rrufisnin ngadalë kafenë, hidhnin para në tabakanë e zhveshur e

largoheshin me një përkulje të lehtë të kokës. Fytyra... kaq shumë fytyra...

Vera kishte insistuar që Lili të mos ishte prezente gjatë këtyre pritjeve. Pranë i rrinin xhajë Demiri me të shoqen Albionën e hallë Silvana me të shoqin, të cilët kishin udhëtuar nga jashtë shtetit sapo kishin marrë vesh lajmin e trishtuar. Teta Drita, me zemërgjerësinë e saj, u ishte gjendur pranë dhe kishte bërë çmos që të paktën motra e vogël të merrte pak pushim nga ceremonia e trishtueshme.

Dalëngadalë, ditët nisën të bëheshin paksa më të qeta. Vera merrte frymë e lehtësuar vetëm kur dera e apartamentit mbyllej në darkë. E ndiente veten të lodhur, aq të lodhur nga ajo mori njerëzish që hynin e dilnin në shtëpinë e tyre. Edhe pse çdo i njohur i prindërve të tyre sillte me vete një copëz të bukur të kujtimeve që kishin ndarë së bashku, zemra e saj e re tronditej sërish e sërish në çdo përmendje të së ëmës apo të të atit. Edhe kur dhembja ndahet me të tjerë, ajo nuk na rëndon më pak në zemër. Në mbrëmje Vera gjente pak prehje pranë Silvanës, që nuk ishte larguar që nga dita kur kishte ardhur, apo mes krahëve të Lilit, në butësinë e të cilëve e zinte gjumi çdo natë.

Nga ana e saj, Lili kishte përjetuar gjithçka krejt ndryshe nga e motra. Pritja në shtëpi, përgjimi, varrimi, dreka mortore, përcjellja e njerëzve mbetën përjetë në kujtesën e saj si diçka e largët, diçka që po ndodhte diku atje tutje, jashtë trupit të saj, jashtë qenies së saj, jashtë botës së saj. Ajo gjendej aty thjesht si spektatore. Vuajtja e thellë kishte topitur plotësisht mendjen dhe zemrën e saj rinore. Gjatë ditës së trishtë mortore, sytë e saj të shkruar mbeten të fiksuar në arkivolet që kishte përpara vetes, por lot nuk

rrodhën prej tyre. Ajo çka e risillte në vete herë pas here ishte dhembja e dorës nga shtrëngimi i fortë i së motrës, që ajo e duronte pa u ndierë. E shihte se Vera vuante, se pulsi i saj rrihte fort, se lotët nuk i tereshin nga sytë dhe e kuptonte se ajo kërkonte të largonte vuajtjen që ndiente në zemër me këtë shtrëngim që u skuqte gishtërinjtë të dyjave. Për këtë arsye, Lili duronte e duronte në heshtje.

Paskëtaj, gjithçka në atë apartament iu bë e huaj. Që prej asaj dite ogurzezë, ajo nuk e ndjeu më veten si në shtëpi. Shtëpia ishte zhdukur së bashku me prindërit e saj. E vetmja që i mbetej ishte Vera, dashuria e saj, përqafimet e saj të ngrohta. Ishte me fat që kishte të paktën të motrën pranë. Në honin e vetmisë që e kishte kapluar, Lili u lidh më fort me Verën. Tashmë ato të dyja u bënë një.

Një natë pas darke, Silvana i mori pranë vajzat dhe u tha se kishte një propozim për t'u bërë. Ajo dëshironte që Lili të shkonte të jetonte me të dhe familjen e saj jashtë vendit. Donte të sigurohej që vajzat të vazhdonin të rriteshin brenda një familjeje, të rrethuara nga dashuria e mbështetja për të cilën kishin nevojë, sidomos në këto momente të zymta të jetës së tyre të re. Lili ishte minorene dhe procedurat e birësimit mund të ndiqeshin kollaj. Ndërsa Vera ishte tashmë në moshë madhore, asaj do t'i duhej të aplikonte për një vizë studimi apo pune për t'iu bashkuar atyre më vonë. Ishte paksa e vështirë, por jo e pamundur. Silvana nuk u fshehu vajzave se do t'u duhej pak kohë që të ribashkoheshin, por ato mund të takoheshin çdo tre muaj derisa të mbaronin procedurat. Dy motrat u panë sy me sy, ndërkohë që një heshtje e rëndë pushtoi dhomën. Vera ndjeu

një peshë të rëndë në gjoks dhe gjunjët iu drodhën. Për herë të parë në jetë i kërkohet të mendonte si e rritur, të vepronte si e rritur, të merrte një vendim si një e rritur. Ajo ndjeu se po i merrej fryma.

“Do të humbas edhe Lilin... do ta humbas... por, nga ana tjetër... të jetosh jashtë vendit... është një shans i vërtetë. E ardhmja e Lilit atje do të ishte më e mirë”, mendoi ajo në heshtje. “Cili është vendimi i duhur? Unë... unë nuk e di”. Më pas, instinktivisht ngriti sytë dhe pa nga e motra.

- Por unë... unë nuk dua të iki asgjëkund pa ty! - u përgjigj Lili me buzët që i dridheshin, ndërsa lotët i vërshuan faqeve.

- Nuk mjafton që humba të dy prindërit, tani duhet të të humbas edhe ty? Jo, nuk pranoj! Nuk dua të shkoj, nuk dua!

Vera e mori në krahë e lehtësuar. Edhe ajo nuk donte të qëndronte larg së motrës, kjo do ta shkatërronte përfundimisht. Halla iu bashkua vajzave. As vetë nuk e kuptuan sa kohë ndenjen të përqafulara ashtu.

- Po si do t'ju lë unë tani, moj zemrat e mia? - i pyeti me zë të dridhur gruaja. - Mua më

duhet të kthehem së shpejti në shtëpi. Më presin djemtë, puna...

- Do të kujdesemi për njëra-tjetrën, apo jo Lili? - tha mes lotësh Vera.

U vendos që xhajë Demiri të ishte personi përgjegjës për dy vajzat, si familjari më i afërt që u mbetej atyre në Shqipëri.

Disa ditë më vonë, pasi Silvana u kthye në shtëpi, ai u ul me Verën e Lilin për të folur seriozisht me to për të ardhmen e tyre. Ai sugjeroi që dy motrat të vazhdonin të jetonin në

apartamentin e tyre, pasi ishin të rritura tashmë, ndërsa ai do t'u qëndronte pranë në çdo çast. Posaçërisht për këtë, xhaja propozoi që ai dhe familja e tij të shpërnguleshin nga fshati, ku jetonin aktualisht, për në vilën e pushimit të vëllait të ndjerë, që ndodhej në zonën piktoreske të kryeqytetit. Në këtë mënyrë, ai dhe e shoqja Albiona do të mund të vinin e t'i vizitonin vajzat më shpesh.

- Në fund të fundit, familjet duhet të qëndrojnë gjithnjë të bashkuara, apo jo? - u vuri në dukje ai.

Pa u menduar gjatë, Vera e Lili i dhanë leje të zhvendosej aty për ca kohë. Të paktën ato të dyja do ta ndjenin vetminë më pak me të afërmit e tyre pranë.

Ditët e javët kaluan si pa u kuptuar. Për Verën e Lilin erdhi koha për t'u kthyer normalitetit... ose të paktën asaj që kishte mbetur prej kësaj fjale. Demiri nisi shpërnguljen e familjes së tij drejt shtëpisë së të vëllait të ndjerë, ndërsa Vera e Lili u bënë gati për t'iu rikthyer studimeve.

Kapitulli 2

Þikthimi në shkollë pas tragjedisë së ndodhur nuk ishte aspak i lehtë për asnjërën nga vajzat. Vështrimet mëshiruese të mësuesve dhe nxënësve të tjerë dukej sikur i ndiqnin kudo nga pas, duke ua bërë ditët e para tejet të mundimshme. Nja dy shoqe nxituan t'i ftonin të kalonin fundjavat me familjet e tyre, por as Lili e as Vera nuk pranuan. Vetë drejtori i shkollës e ftoi Verën në zyrë për t'i dhënë ngushëllimet e tij dhe për ta siguruar se ajo do të kishte mbështetjen e tij dhe të të gjithë stafit mësimor për çdo gjë që mund t'i nevojitej. Me gjithë synimet e mira të atyre që u munduan t'u qëndronin sa më pranë vajzave apo t'u shprehnin atyre një fjalë të ëmbël ngushëlluese, kjo vëmendje e shtuar që morën, bëri që të dyja motrat ta ndjenin akoma edhe më shumë mbi shpatullat e njoma peshën e të gjithë asaj që u kishte ndodhur.

Vera, e qeshur dhe gazmore deri gati pak javë më parë, tashmë kishte marrë një pamje tejet serioze. Sa herë futej në klasë, nxitonte të shkonte në bankën e vet, duke shmangur

me sa mundej shikimet e të tjerëve. Ulej aty, e zhytur në jetën e vet të kthyer përmbys nga fati, pa vënë re se çfarë ndodhte përqark. Ndonjëherë i dukej se bota përreth saj ishte një ekran i madh televizori, ku bashkëmoshatarët e saj hynin, dilnin, flisnin, qeshnin apo këndonin sipas rastit. Ama asnjë zhurmë e zërave të tyre nuk i mbërrinte asaj në vesh. Lëvizja e buzëve apo bisedat e shoqeve të klasës nuk arrinin të depërtonin fluskën brenda së cilës ajo mbyllte veten derisa mbaronte mësimi. Shurdhësia e ditës ndalte kur ajo takonte të motrën dhe të dyja së bashku ktheheshin në shtëpi. Vetëm që prej atij çasti bota e saj, tashmë e plotësuar, zhurmonte me gjallëri.

Edhe Lili mbartte shenjat e asaj që kishte ndodhur. Fytyra e saj fëmijërore vizitohej rrallë nga buzëqeshjet e moshës. Qëndronte si e hutuar mes shoqeve të klasës, pa arritur t'u bashkohej shakave të tyre e të qeshurave pa fund. Zemra e saj e re e ndiente se i vetmi person që arrinte ta kuptonte siç duhej asokohe, ishte vetëm Vera, ndaj ajo nxitonte t'i bashkohej sapo e shihte para portës së madhe të shkollës.

Vera kujdesej për të motrën sa më mirë që të mundej. Po mësonte të gatuante dhe pak e nga pak po ia merrte dorën. Të dyja së bashku merreshin me shtëpinë, pazaret, ujisnin me rregull lulet e mamasë dhe bënë mësimet. Që prej aksidentit fatal, ditët e javët e tyre rridhnin kaq të qeta, kaq të trishta. Apartamenti i madh mbyste zërat e ulët të vajzave apo të qeshurat e tyre të vakura. Shpeshherë Vera e kishte kapur veten duke fiksuar me sy për minuta të tëra sende të ndryshme nëpër shtëpi, që i sillnin në mendje kujtime të bukura nga prindërit e humbur. Në murin

kryesor të kuzhinës së madhe qëndronte e varur fotografia e madhe e familjes. Prej kornizës së drunjte, katër njerëz që buzëqeshnin të shpenguar tregonin për ditët e lumtura që kishin kaluar së bashku, ditë tashmë të gdhendura në një të shkuar që nuk do të rikthehej më kurrë. Në anën tjetër të dhomës ndodhej biblioteka e madhe, me raftet e mbushura me libra e plot çikërrima që nëna e babai i tyre i kishin mbledhur ndër vite. Thuajse çdo gjë e vendosur aty, çdo libër, zbukurim, lule e kristaltë ishte prekur nga dora e tyre e ngrohtë. Pas vdekjes së prindërve, Vera nuk kishte lëvizur asgjë prej andej. Edhe kur pastronte, bënte kujdes që të mos i zhvendoste zbukurimet nga vendi i tyre i mëparshëm. Çdo send, edhe ai më i vogli, i sillte në mendje kujtime të shtrenjta. Një shoqe i kishte thënë para ca kohësh se, kur dikush vdes, çdo gjë që e rrethonte atë person, çdo objekt që ai ose ajo prekte përditë, e humbet vlerën që kish. Gjërat e lëna pas kthehen në sende të kota, pa jetë, sende që rrinë pafundësisht mbi raftet të ftohta, me velin e harresës mbi krye. Por brenda vetes Vera e ndiente se kjo nuk ishte e vërtetë. Edhe çikërrima më e vogël që i përkiste një njeriu që e kemi dashur vërtet ka vlerë. Për këtë arsye ndonjëherë na dhemb thellë në zemër t'i kemi përpara syve çdo ditë. E dimë fare mirë që ato duar të dashura nuk do t'i prekin më, nuk do t'i përkëdhelin më. Gishtërinjtë e tyre nuk do t'i shfletojnë më librat e radhitur me kujdes. Por ne mund ta bëjmë, ne po.

Vera zgjaste dorën në cepin e bibliotekës, ku një anije e vjetër e punuar në dru qëndronte paksa e mënjanuar, si të ishte ende duke vajtuar humbjen e ujërave të kaltra të detit

dhe e përkëdhelte butësisht me gishtat e saj të njomë. Sa herë e prekte këtë anije, i dukej sikur prekte duart e të atit që e punoi me aq dashuri. Ishte zbukurimi i parë që ai shtoi në shtëpinë e re, dhurata e tij për mamanë. Sa herë e kishte dëgjuar prej tyre historinë e kësaj dhurate speciale? Sa herë kishin shkëmbyer vrulltazi një puthje të lehtë prindërit e saj, teksa qeshnin të përhumbur në kujtimet e asaj dite aq të shënuar për ata të dy? Fytyrat e dashura të nënës e babait i riktheheshin në mendje po aq të gjalla sa muaj më parë.

Edhe dhoma e madhe e gjumit kishte mbetur ashtu siç e kishin lënë ata. E paprekur, si për të mos prishur shenjat e fundit të ekzistencës së tyre aty. Bluza e nënës varej ende në njërin krah të kolltukut të madh, ndërsa libri që i ati po lexonte qëndronte përmbi komodinën në anën e tij të shtratit. Asokohe vetëm Vera futej në këtë dhomë. Kishte ditë kur ajo kalonte orë të tëra aty, e mbështetur pas murit, me vështrimin fiksuar në foton e dasmës së prindërve, të varur në mur, ndërsa lotët i rridhnin heshturazi faqeve. Ndonjëherë afrohej përpara komosë me pasqyrë, ledhatonte me gishtat që i dridheshin parfumet e kremrat e së ëmës apo hapte kutinë e saj të bizhuterive për të rikujtuar karficat e varëset e saj të preferuara. Edhe fotoja e vajzave kur ishin të vogla vazhdonte të qëndronte aty mbi komo. Sa herë e kishte kapur të ëmën duke parë atë foto, ndërsa një buzëqeshje i endej nëpër fytyrë? Në sytë e saj lexonte dashurinë e madhe që ajo kishte për të bijat. E atëherë Vera vraponte ta përqafonte nga pas e t'i futej në gushë për të thithur aromën e saj. Kurse tani... tani vajza lëshonte pak parfum në ajër dhe nuhaste me sy të mbyllur, që ta ndiente edhe një herë praninë e së ëmës në atë dhomë. Edhe një herë...

Lili nuk kishte guxuar të hynte në dhomën e prindërve pas asaj dite tragjike. Vera kishte vënë re disa herë sesi e motra ndalej në korridor me vështirimin e drejtuar nga dhoma e tyre. Pastaj, kokulur ajo shkonte drejt dhomës së saj dhe mbyllte derën ngadalë. Verës i mbusheshin sytë me lot dhe nxitonte t'i bashkohej. Nuk donte kurrsesi ta linte atë të ndihej e vetmuar. Mbrëmja i gjente vajzat të mbështetura te njëra-tjetra, duke çuquritur për ditën e tyre. Ndonjëherë Vera ledhatonte flokët e butë të së motrës, ndërsa Lili mbyllte sytë e imagjinonte dorën e së ëmës që e prekte lehtazi. Kishte raste kur vajzat nuk flisnin fare gjatë gjithë darkës. Zemrat e tyre të bashkuara në të njëjtin ritëm dhembjeje nuk kishin nevojë për fjalë.

Monotoninë e ditëve të tyre e prishin vetëm vizitat e Demirit dhe teta Dritës. Xhaja, herë vetëm e herë me Albionën, vinte të takonte vajzat rregullisht, u sillte ndonjë ëmbëlsirë dhe i siguronte që, sapo shtëpia e re të ishte gati, ato do të mund të shkonin të kalonin çdo fundjavë aty. Vajzave u bëhej qejfi që do të shihnin së shpejti kushërinjtë e tyre. I kishte marrë malli edhe për vilën në kurorën e kryeqytetit, në të cilën kalonin çdo vit, së bashku me prindërit, një pjesë të mirë të pushimeve verore e dimërore. U pëlqente natyra e gjelbër atje, shtigjet e ngushta drejt kodrave të buta përreth, vrapi i lehtë për të kapur flutura të bardha lozonjare, kacavarja nëpër pemë dhe piknikët e shoqëruar me milingona e kandrra të tjera që duheshin ushqyer medoemos nga dora e Lilit të vogël. Nga ana tjetër, as teta Drita nuk hezitonte të trokiste në derën e tyre dhe t'i grishte për darkë apo për ndonjë kek të mirë me mollë.

Vajzave iu ngrohej zemra nga atmosfera e ngrohtë që gjenin gjithnjë në shtëpinë e saj.

Shumë shpejt vitit shkollor i erdhi fundi. Edhe pse prej disa muajsh nuk u kishin kushtuar shumë vëmendje mësimëve, të dyja vajzat i mbyllën studimet me notat më të larta. Vera mori diplomën, por nuk pranoi të shkonte në mbrëmjen e maturës. Nuk ia bënte zemra. Atë natë e kaloi e mbyllur në dhomën e saj me lotët që i kullonin nëpër fytyrën e skuqur. Në duar mbante fletën e grisur nga një revistë mode të një fustani që kishte vendosur t'ia tregonte së ëmës kur të kthehej nga udhëtimi tragjik. Do të kishte hequr dorë me dëshirë nga të gjitha mbrëmjet e kësaj bote, vetëm e vetëm që të kishte sërish pranë prindërit e saj të dashur.

Muaji korrik solli një ndryshim në monotoninë e jetës së dy motrave. Ndërsa xhajë Demiri dhe Albiona ishin për vizitë në shtëpinë e tyre një të hënë pasdite, ra telefoni. Vera u përgjigj, por nuk po arrinte ta kuptonte gruan nga ana tjetër. Demiri u afrua dhe mori receptorin.

- Alo... po .. pushime? Dy javë? Ah, i kanë paguar?! - Vështrimi i tij ndeshi për një çast të

shkurtër sytë e Albionës, që ishin gjallëruar sakaq. - Po, po, do të vijmë nesër. Do të jemi gjashtë në vend të katër personave. Po... ja, jua shpjegoj unë.

Ai tërhoqi derën e korridorit dhe foli për pak kohë me zë të ulët. Kur mbylli receptorin, u fut në kuzhinë me një buzëqeshje të madhe në fytyrë.

- Si thoni të shkojmë të gjithë së bashku në plazh, vajza? A do t'ju pëlqente?

Vera dhe Lili u panë në sy të habitura, por xhaxhai i tyre nuk u la kohë të mendoheshin.

- Puna është që... që prindërit tuaj e kanë rezervuar tashmë atë shtëpizë në Jug për dy javët e ardhshme dhe është mëkat të mos e shfrytëzojmë. Ata donin që ju të shkonit atje e të zbaviteshit. Përse të mos e bëjmë këtë gjë? Është dëshira e tyre, nuk mund të mos e respektojmë.

Albiona buzëqeshi dhe u dha një vështrim inkurajues vajzave.

- Hë, Lili, shpirt! Nuk ke qejf të luash me kushërinjtë e tu në plazh?

E hutuar, vajza pohoi me kokë dhe pa nga e motra me një vështrim pyetës. Për të kjo ishte një mundësi e mirë për t'u larguar nga ai apartament i stërmadh, i mbushur me boshllëk. Shtëpi joshtëpi. Kudo që të shkonin, për të do të ishte shumë më mirë sesa të rrinin aty. Nga divani ku ishte ulur, Vera buzëqeshi vakur dhe pohoi me kokë. Gjithçka u vendos. Xhaja dhe familja e tij do të kalonin t'i merrnin vajzat të nesërmen në mëngjes herët. Darka kaloi rrëmbyeshëm, mes përzgjedhjes së rrobave të plazhit e fustaneve që duheshin marrë me vete.

Të nesërmen ata udhëtuan drejt plazhit të vogël në Jug të vendit. Shumë shpejt, makina e mbushur me entuziazmin e familjes së xhajës, la pas krahëve kryeqytetin e zhurmshëm. Dielli që i ndoqi gjatë gjithë rrugës me vështrimin e tij rrezeartë, u premtoi prej së largu ditë të nxehta pushimesh. U deshën edhe ca orë të tjera udhëtim që të gjithë të ndienin aromën e pagabueshme të jodit. Lili zgjati kokën jashtë dritares së makinës, duke lënë që era lozonjare t'i shprishte

flokët e gjatë. Symbyllur, ajo po i kënaqej diellit dhe puhisë detare që e kishte mbështjellë të tërën. Pak lumturi më në fund! Një buzëqeshje e ëmbël i lodroi vajzës nëpër fytyrë. Vera e pa me mirësi. Zgjati dorën dhe ia përkëdheli lehtazi kokën.

Minuta më vonë, makina la rrugën kryesore për t'iu drejtuar një plazhi të veçuar. Vera e Lili zbritën sapo Demiri parkoi dhe nisën të vrojtonin vendin përreth. Ato mbetën për pak çaste të shtangura përpara asaj bluqe magjepsëse që iu shfaq përpara syve, e cila po i përshëndeste gëzueshëm me çdo shkumëzim të lehtë dallge që dërgonte në breg. Shtëpia ku do të qëndronin ndodhej në njërin cep të plazhit. Dy vajzat hodhën vështrimin andej. Ja ku do t'i kishin kaluar pushimet me prindërit e tyre! Kjo ishte surpriza për të cilën u kishte folur gjithë hare e ëma. Kjo ishte copëza e parajsës që do të kishte mbushur fotot e tyre të radhës. Në vend të një familjeje të lumtur, fotoja e sotme fiksoi fytyrat e përhumbura të dy vajzave të reja, të cilat, për të thënë të vërtetën, nuk dinin nëse duhej t'u gëzoheshin atyre pushimeve apo jo. Sa ndryshe i kishin menduar këto ditë vere! Mendja e Verës u rimbush me kujtime të freskëta të prindërve të humbur dhe sytë iu lëngëzuan një çast.

- Ndoshta nuk bëmë mirë që erdhëm këtu, - pëshpëriti Lili ngadalë.

E motra i shtrëngoi dorën.

- Jo, zemër, - u mundua të buzëqeshte ajo. - Mami dhe babi e zgjodhën këtë vend për ne. Shih sa i bukur është plazhi! Ata donin që edhe ne ta shihnim e ta gëzonim këtë mrekulli. Le ta bëjmë për ta! Si thua, a bëjmë një garë deri në det?

Lili tundi kokën dhe ia krisi vrapit. Pas saj nxitoi edhe Vera. Për fat të mirë, motra e vogël nuk arriti të shihte lotët që po i rridhnin asaj nëpër faqe ndërsa hynte në ujin e kaltër. Të dyja u krodhën në det me gjithë rroba, për t'u rishfaqur mbi ujë pak më tutje, ashtu siç i kishte mësuar i ati. Më pas nisën të bënë gara noti duke ndjekur njëra-tjetrën. Për një çast e harruan dhembjen e tyre. Për një çast ato iu gëzuan detit, siç bënë gjithnjë. Për një çast ato u rikthyen sërish në fëmijë. Do të kishin kaluar me kënaqësi edhe pak kohë në ujë, po të mos u kishte thirrur Albiona për të veshur rrobat e banjës.

Sa zemërgjerë është deti! Ne mund të përhubemi në krahët e tij kurdo që të kemi nevojë dhe ai do të na përqafojë, do të fshijë lotët tanë e do të na mbajë pezull përmbi trupin e tij. Nuk ka rëndësi nëse shfryjmë mbi të dufin a zemërimin që na vlon përbrenda, apo vetëm nëse duam të lehtësojmë dhembjen që na rëndon në zemër në ato momente. Ai do të na dëgjojë me vëmendje pa u mërzhitur aspak. Paskëtaj, do të na kujtojë gjithnjë se, pas çdo dallge të vogël apo të madhe me të cilën na përplas jeta, ne mund të dalim sërish në sipërfaqe.

Mes garave të notit e lojërave, dy javët e pushimeve kaluan shpejt. Ky ndryshim i ambientit u bëri shumë mirë motrave. Ato ishin më të çelura në fytyrë, luanin e vraponin nëpër plazh me kushërinjtë e tyre, qeshnin. Vetëm ndonjëherë në mbrëmje ecnin buzë detit të kapura dore për dore, duke kujtuar copëza të pushimeve të tyre të shkuara, copëza të një jete tashmë të humbur, por që ato e ruanin në zemër si diçka të bukur. Ah, të shtrenjtat kujtime! Ku do të ishim pa to?

Përgjatë rrugës së kthimit, ndërsa shtrëngonte dorën e Lilit që rrinte mbështetur në ndenjësën e saj të makinës, Vera i premtoi vetes se ajo do të bënte ç' ishte e mundur për ta parë të motrën po aq të lumtur sa ç' kishte qenë përgjatë këtyre ditëve. Pas muajsh të tërë zie, gjatë të cilëve dhembja për prindërit e humbur e kishte mbështjellë vogëlushen si një rrjetë merimange që nuk e linte të merrte frymë lirisht, buzëqeshja ishte rikthyer më në fund në fytyrën e saj fëmijërore. Vera nuk donte që Lili ta humbiste shkëlqimin që kishin marrë sytë e saj të shkruar. Ajo do të sigurohej gjithnjë për këtë. Ishte motra e madhe!

Kohën e mbetur nga pushimet vajzat e kaluan në kryeqytet. Kur trokiti vjeshta, për të parën herë në jetë atyre iu desh të merrnin drejtime të ndryshme në mëngjes. Vera nisi studimet në Fakultetin e Gjuhëve të Huaja për Anglisht, dega e saj e preferuar. Hyrja në universitet i shpalosi përpara syve një jetë krejtësisht të re. Ndryshe nga shkolla e mesme, një vend i vogël ku të gjithë nxënësit e njihnin mirë njëri-tjetrin, sfera universitare ishte aq e madhe, aq e gjerë. Gjatë vitit të fundit ajo ishte ndier vërtet si e rritur, ndërsa tani thujse si një fëmijë i paditur. Që prej ditës së parë të studimeve ajo e gjeti veten të zhytur në këtë botë të larmishme, të mbushur me studentë që vinin nga qytete të ndryshme. Theksat e këndshëm të të rinjve, veshjet e tyre herë-herë të çuditshme dhe sjellja e tyre aq e shpenguar i dhanë ngjyrë jetës së saj të përhimët. Teksa hynte e dilte nga ndërtesa e fakultetit, kontrollonte oraret e mësimeve apo sigurohej të mësonte sallat ku do të ndiqte lëndët e ndryshme, Verës i dukej se do të përhumbej në morinë e

studentëve që ngjisnin e zbrisnin shkallët me vrull. Kjo lëvizje e çrregullt, zërat e lartë, të qeshurat e batutat që ata shkëmbenin me njëri-tjetrin e gjallëruan vajzën. Pas disa muajsh të vështirë gjatë të cilëve kishte humbur jo vetëm prindërit por edhe një pjesë të vetvetes, ajo më në fund vuri buzën në gaz. E ndjeu se kjo botë e re e rrëmujshme do të ishte jeta e saj e re, streha e saj e re. Sa i pëlqente!

Gjithë këtë entuziazëm Vera e solli me vete në shtëpi. Ajo e kalonte pasditen duke i treguar së motrës për ditën e saj, për miqtë e rinj që po njihnte, për pedagogët kaq të ndryshëm nga mësuesit me të cilët ishin mësuar deri tani, për aktivitetet që organizoheshin nëpër fakultet apo te degët e tjera për njohjen e studentëve me njëri-tjetrin. Vetëm përgjatë muajit të parë të studimeve ajo mori pjesë në dy-tri mbrëmje të tilla.

- Është kaq bukur, Lili, kaq emocionuese të shohësh kaq shumë studentë së bashku, të gjithë të së njëjtës moshë. Ndjesia e lirisë që përjeton kur ecën mes tyre apo kur shkëmben idetë e tua me ta është vërtet e mrekullueshme. Ah, mezi pres që edhe ti ta njohësh këtë jetë të re të jashtëzakonshme! Do ta adhurosh!

Lili kërceu përpjetë nga gëzimi. I pëlqente ta shihte të motrën kaq të ekzaltuar. Pak muaj më parë kishte vënë re sesi asaj i ishte dashur të rritej brenda pak ditëve, për të marrë vendin e prindërve të munguar. E kishte parë Verën të mërzitur, të ngrysur, të shqetësuar, edhe pse ajo bënte çmos që motra e vogël të mos kuptonte gjë. Lili e dinte se brenda vetes ajo kishte marrë mbi supe barrën e të gjithë familjes së tyre të vogël, që tashmë përbëhej vetëm nga

dy veta dhe nuk donte kurrsesi që Vera të ndrydhej nën përgjegjësinë për gjithçka ndodhte në jetën e tyre. Me forcën e një fëmije përpiquej me sa mundej ta ndihmonte të motrën: bënte pazarin, punët e shtëpisë, kujdesej që të mësonte e të merrte nota të larta në mësimet. Ajo donte ta bënte Verën krenare. Ndjenja që i mbante të lidhura ishte forcuar muajt e fundit. Ato flisnin së bashku për çdo gjë. I kalonin pasditet mbështetur pranë e pranë në divan, duke pëshpëritur për ditën e tyre, duke bërë shaka e duke qeshur si atëherë kur ishin të vogla. Gërsheti i jetës së tyre i mbante pleksur fort me njëra-tjetrën, për të mos u ndarë kurrë. Që nga fotoja e madhe në mur, prindërit mund të shihnin vajzat e tyre të rriteshin me ritmet e përshpejtuara të adoleshencës.

Kur pranvera u rikthye sërish në kryeqytet, pa me kërshëri ndryshimet që po përjetonin dy motrat, sidomos Lili, e cila kishte filluar të zgjatej dhe të bëhej më e bukur çdo ditë. Edhe ajo vetë kishte nisur ta kuptonte këtë fakt. Ky perceptim i ri i vetvetes bëri që ajo të harxhonte gjithnjë e më shumë kohë përpara pasqyrës për tu bërë gati. Ndërronte dy-tre fustane e sandale derisa ti mbushej mendja për ato që do të vishte atë ditë. I kishin rënë në sy djemtë që e vështrojnë me ngulm teksa hynte e dilte nga shkolla, i pëlqenin buzëqeshjet dhe komentet hokatare që ata i dedikonin asaj. Edhe pse bënte sikur nuk i vinte re fare, brenda vetes ndjehej e mikluar nga fjalët e tyre. Një ditë këmbënguli që ajo dhe Vera të dilnin medoemos për të bërë pazar. I duheshin rroba të reja, fustane të reja.

- Jam zgjatur, nuk më bëjnë më fustanet që kam! Pastaj, ka ndryshuar edhe moda. Këto sandale nuk vishen më. Edhe

ti nuk mund të shkosh në universitet përherë me të njëjtat rroba. Si thua? Dalim për të bërë blerje këtë të shtunë? - insistoi ajo.

E motra pranoi. Në fakt, Lili kishte të drejtë, edhe Verës do t'i pëlqente të kishte ndonjë veshje të re. Të shtunën që pasoi ato u përhumben për orë të tëra nëpër dyqanet e mëdha të qendrës tregtare. Pasdite u kthyen në shtëpi të lodhura, por me çantat e mbushura plot. Teksa ngjisinin shkallët, vajzat ndeshën teta Dritën. Asaj iu bë qejfi kur pa çehren e tyre të qeshur dhe i ftoi për darkë.

- Do të bëj atë kekun që ka qejf Lili, - tha ajo duke i përkëdhelur asaj flokët

Verës i pëlqente shumë teta Drita. Pas vdekjes së prindërve ajo ishte bërë një nga njerëzit më të afërt të saj. Shumë herë vajza e re ishte këshilluar me të për çështje të ndryshme, kishte marrë receta gatimesh apo i kishte drejtuar pyetje tejet personale, që, në fakt, duhej t'ia bënte së ëmës. Te fqinja kishte gjetur ngrohtësi, mirëkuptim e një mbështetje të madhe, dhe e dinte se, sa herë kishte nevojë, mund të trokiste pa drojë në derën e saj. Për çudi, nuk kishte arritur të kishte të njëjtën lidhje me gruan e xhajës së saj, Albionën. Kjo e fundit vinte ndonjëherë t'i vizitonte me Demirin e madje disa herë i kishte ftuar motrat të kalonin fundjavën në shtëpinë e tyre të re. Megjithëkëtë, sjellja e saj ndaj Verës e Lilit i ishte dukur gjithnjë disi e ftohtë, e largët.

Në të vërtetë ishte xhajë Demiri ai që u qëndronte mbesave më pranë. Ai ishte treguar shumë entuziast edhe për vilën e vogël ku kishte zhvendosur tashmë familjen e tij, madje kishte bërë shumë riparime e punime të nevojshme

aty. Për disa prej tyre, ishte Vera ajo që kishte kryer pagesat direkt nga llogaria e saj bankare, pasi, siç u kishte shpjeguar xhaja, riparimet e bëra ishin investim në shtëpinë e vajzave.

Kur hodhi pas krahëve edhe provimet e fundit të shkollës nëntëvjeçare, Lili e ndjeu veten të kënaqur. Ditë të bukura pushimesh e prisnin më në fund. Ajo shpresoi që edhe këtë vit të shkonin diku në plazh me të afërmit, por më kot. Albiona nxitoi t'i lajmëronte se ajo dhe fëmijët do ta kalonin tërë verën pranë gjyshërve të tyre. Demiri ishte tepër i zënë me punë dhe nuk mund të merrte asnjë ditë pushim. Ishte teta Drita ajo që u propozoi motrave të shkonin së bashku në Malësinë e Veriut. Ajo vizitonte atje çdo vit kunatën e saj për një muaj rresht. Edhe pse shtëpia ku do të qëndronin ishte e vogël, gruaja i siguroi se do të kishte mjaftueshëm vend edhe për ato të dyja.

Kështu, filli i i korrikut i gjeti vajzat duke udhëtuar drejt maleve të larta. Vera e Lili u mrekulluan nga bukuria që iu shpalos përpara syve, nuk e kishin imagjinuar kurrë se malësia mund të ishte kaq magjike. Ndërsa admironin peizazhin përreth, u dukej sikur koha kishte ngecur në vend që prej mijëra vjetësh. Vajzat shijuan mikpritjen e familjes së madhe veriore, që u siguria që motrat të ndiheshin si në shtëpinë e tyre. Atyre u bënë përshtypje banesat e gurta, mobilimi tradicional i tyre dhe ushqimi i shijshëm që e zonja e shtëpisë u vinte përpara çdo ditë. Vera e Lili bënë shëtitje të gjata nëpër pllaja të gjelbra të rrethuara nga maja malesh të thepisura, u ngjitën në disa prej tyre, u krodhën në ujërat brisk të përrenjve e ujëvarave të vogla malore, rendën pas kecape e qengjave, mësuan të kujdeseshin për kuajt,

e madje edhe të kalëronin paksa. Ajri i pastër i mbushi të dyja me jetë të re, ndërsa ushtrimi fizik u kaliti trupat. Para se të niseshin, u premtuan mikpritësve të tyre se do të riktheheshin me dëshirë aty. Vera i ishte mirënjohëse teta Dritës për ngrohtësinë familjare që u kishte dhuruar atyre të dyjave.

Dy muajt që pasuan, vajzat i kaluan në kryeqytet. Kujdeseshin për shtëpinë, shëtisnin në parkun e madh të qytetit, ecnin nëpër rrugicat e ngushta të bllokut apo në sheshin e madh “Skënderbej”, dilnin për pazare e shkonin në kinema për të parë filmat e rinj që u pëlqenin kaq shumë. Gjatë asaj vere Lili u shndërrua në një zonjushë të vërtetë. Trupi i saj adoleshent kishte ndryshuar goxha, ishte rritur e rumbullakosur. Ajo e ndiente gjithnjë e më shumë se si prania e saj nuk kalonte pa u vënë re, djemtë e hanin me sy. Ata nuk humbnin rastin të ecnin pranë saj e t’i bënin ndonjë kompliment. Ky interes i shtuar i djemve për Lilin e vogël i kishte rënë në sy edhe Verës. E megjithatë, e motra dukej të ishte e paprekshme nga vëmendja që e rrethonte.

Ah, sikur ta dinte Vera sesa e pavërtetë ishte kjo!

Kapitulli 3

Përveçse me ngjyrat e arta, vjeshta e atij viti e spërkati kryeqytetin edhe me grimca dashurie, të cilat puhia e lehtë e erës rendi t'i shpërndante kudo. Disa prej tyre i hodhi nën derën e apartamentit të dy vajzave, duke sjellë ndryshime të mëdha në jetën e tyre të qetë.

Lili filloi mësimet në shkollën e mesme ku kishte studiuar edhe e motra. Nxënësit e klasës pak a shumë i njihte, pjesa më e madhe e tyre ishin po ata të shkollës së dikurshme nëntëvjeçare. Edhe mësuesit e etiketuan shumë shpejt si motrën e Verës, të cilën e kishin pasur nxënëse. Vështrimet që i hidhnin sapo lexonin emrin e saj në regjistër dhe interesimi i tyre për të motrën, e bënë Lilin të kuptonte se ata e kishin marrë me sy të mirë që orën e parë të mësimet të zhvilluar së bashku. Në këtë mënyrë, ajo nuk e përjetoi shumë ndryshimin e shkollës së saj.

Ishte Vera ajo që e filloi krejt ndryshe vitin e ri studentor. Ajo u njoh me Ardianin, një djalë nga Jugu, i cili iu bashkua grupit të saj të studimeve. Për herë të parë në jetë vajza

provoi ndjenjën e bukur të dashurisë. Ajo nuk arrinte as t'i hidhte sytë nga studenti simpatik pa u bërë flakë e kuqe në fytyrë. Kurdo që i fliste atij, zëri i saj bëhej më i ngrohtë e më melodioz. Diku brenda vetes një pjesëz zemre i shkëputej për t'u shkrirë në ndjesitë më të ëmbla që kishte provuar ndonjëherë. Deri tani ishin djemtë ata që kishin lënë kokën pas Verës. Ajo pranonte komplimentet, dhuronte buzëqeshje, por vetëm kaq. Askush nuk e kishte prekur kaq thellësisht zemrën e saj të re. E tani... tani ajo nuk arrinte as të përqendrohej në mësim apo biseda, as të ushqehet e as të flinte. Fytyra e dashur e të riut i rrinte pranë çdo çast, për ta shoqëruar deri në orët e para të agimit, deri në më të bukurën ëndërr.

Edhe Arditi i kishte rënë në sy vajza e hirshme që ditën e parë kur i ishte afruar grupit të studentëve ku ajo bënte pjesë. Për minuta të tëra djali nuk kishte arritur ta shkëpuste dot vështrimin prej saj. Ai bëri çmos që t'i afrohej Verës. E tërhoqi pamja e saj, ondet e gjata që i vareshin përgjatë kurrizit, buzëqeshja që i ndriçonte fytyrën, zëri i ëmbël dhe e qeshura gazmore, sytë e saj të kafenjtë brenda të cilëve ndiente se donte të jetonte pafundësisht. Vetëm brenda pak muajsh, bisedat e tyre të përgjithshme mbi kryeqytetin, fakultetin, studentët e pedagogët ia lanë vendin atyre më intime. Vera i foli të riut për jetën e saj, ndau me të fatkeqësinë e freskët që kishte përjetuar dhe mënyrën se si po kujdesej për motrën e saj më të vogël. Kjo e afroi edhe më shumë me Arditi. Ai e vlerësonte forcën e saj të brendshme, e adhuronte mirësinë e saj, e dashuronte zemrën e saj fisnike. Shumë shpejt ata u bënë të pandarë

Vera nuk e kishte imagjinuar kurrë një lumturi të tillë. Sa do të kishte dashur që prindërit e saj ta kishin njohur të dashurin e saj! Ai ishte kaq shpirtmirë, kaq i kujdesshëm ndaj saj, i gjendej gjithnjë pranë sa herë ajo kishte nevojë të këshillohej me dikë! Në krahët e tij ajo e ndiente veten të sigurt. I mjaftonte vetëm të shihte fytyrën e tij të pashme, që një ndjesi e ngrohtë ta pushtonte të tërën. Duart e tyre prekeshin me drithërimën e dashurisë së parë, buzët e tyre flisnin gjuhën më të ëmbël në çdo puthje, zemrat e tyre rrihnin me të njëjtin ritëm harmonik. Dhe ata harroheshin në lumturinë e botës së tyre të vogël.

Ndërsa përhumbej në lumturinë që po përjetonte çdo ditë, Verës iu desh ca kohë që të vinte re ndryshimet që po pësonte e motra. Në sytë dhe në zemrën e saj, ajo mbetej po aq e vogël sa vite më parë, kur shkonin në shkollë të dyja së bashku, të kapura dorë për dorë. Por koha që po kalonte, po krijonte një Lili krejtësisht të re.

Në fillim e madhja vuri re se e motra po kthehej gjithnjë e më vonë nga shkolla në drekë ose po kërkonte përherë e më shumë t'i kalonte pasditet apo edhe natën në shtëpinë e shoqes së saj të re, Kristës. Edhe pse emri i saj nisi të zinte vend gjithnjë e më shumë në bisedat e Lilit, Vera nuk e njihte këtë vajzë. Me sa i kishte shpjeguar e motra, Krista i ishte bashkuar klasës së tyre në fillim të nëntorit. Ajo dhe familja e saj ishin rikthyer së fundmi në Shqipëri, pasi kishin jetuar për shumë vjet jashtë vendit.

Asokohe, Lilin e kishte magjepsur kjo vajzë e sapoardhur. Ajo dukej kaq e formuar e me ide moderne, kaq e emancipuar në veshjen dhe trukun e saj perfekt. Mbi të gjitha, ajo ishte

plotësisht e hapur për çdo gjë dhe shpeshherë bisedat e saj rrotulloheshin rreth temave ende tabu në botën e mbyllur të Lilit. Krista, edhe pse vetëm pak muaj më e madhe se ajo vetë, kishte pasur deri tani dy të dashur dhe kishte kryer marrëdhënie intime me të dy. Ajo ishte gjithnjë e gatshme të ofronte këshilla mbi djemtë apo të ndante eksperiencat e saj erotike me “vajzat e vogla e të paditura”, siç i quante ajo me tallje shoqet e klasës së tyre. Lili, natyrisht, nuk i kishte ndarë këto detaje me të motrën. Ajo mjaftohej duke i thënë Verës se shoqja e re ishte një vajzë shumë e sjellshme, e cila kishte nevojë për shoqërinë e saj pasi nuk njihte njeri në kryeqytet.

Si pa u kuptuar, me kalimin e kohës Krista u bë njeriu më i rëndësishëm në jetën e Lilit, njeriu të cilit ajo i kushtonte tërë vëmendjen e saj. Ndërsa të gjitha mikeshat e saj të mëparshme u zhdukën dalëngadalë diku tutje në horizont, ditët e saj u mbushën me Kristën. Si e hipnotizuar, Lili i kushtonte asaj vëmendje absolute jo vetëm gjatë gjithë kohës që kalonin së bashku në shkollë e në shtëpi, por edhe nëpërmjet telefonatave të gjata mes të dyjave përgjatë pasdites e mbrëmjes. Tashmë ishte Krista personi i vetëm të cilit Lili i kërkonte këshilla për çdo gjë: sjelljen, veshjen, tualetin, djemtë. Dhe Krista ishte e lumtur që kishte gjetur një adhuruese kaq besnike mes gjithë atyre vajzave hundëpërpjeta, që nuk ia kishin varur shumë kur ajo ishte bashkuar me klasën e tyre. Ajo dhe Lili u bënë shoqe të ngushta. E kalonin gjithë ditën duke folur me njëra-tjetrën për gjithçka, duke ndarë sekrete që i bënë të skuqeshin deri në rrëzë të veshëve, duke shkëmbyer mendime e

dëshira për të ardhmen. Për më tepër, ishte kaq e lehtë për të sapoardhurën t'i kërkonte mikeshës së re gjithçka që donte. Fustanet e sandalet më të mira të Lilit përfunduan në gardërobën e Kristës, paratë që Vera i jepte së motrës çdo fillim jave harxhoheshin për plotësimin e tekave që asaj i vinin në mendje çdo ditë. Mjaft që Krista të kërkonte diçka dhe Lili do të vraponte të zbatonte me zellin më të madh çdo porosi të saj.

Kur Vera u kthye një ditë më herët në shtëpi dhe i gjeti vajzat e reja duke provuar disa veshje të Lilit, kjo e fundit i prezantoi me entuziazëm. Më në fund dy njerëzit më të dashur të saj po takoheshin! E ndërsa e motra u tregua e këndshme dhe mikpritëse, në fytyrën e Kristës u stampua ngërdheshja që ajo sajonte aty për aty për njerëzit që nuk i pëlqenin aspak. Lili e kuptoi dhe ngriu në vend, pa mundur të thoshte asgjë. Kur Vera doli nga dhoma, shoqja e saj rrotulloi sytë.

- Dhe paska të gjetur të dashur kjo me këtë veshje fshatarake? Nck-nck-nck... sa prapa që jeni në këtë vend!
- Ajo i hodhi Lilit një vështrim tallës. - Kjo qenka motra që më paske ngritur në qiell tërë këtë kohë?!

Pa pritur ndonjë reagim nga vajza e hutuar, ngriti supet dhe vendosi të largohej menjëherë prej andej. Lili nuk kishte nevojë që ajo t'i thoshte diçka. E njihte tashmë aq mirë, sa ia lexonte mendimet. Në fakt, Krista kishte të drejtë. Vera vazhdonte të vishte rrobat e vjetshme dhe të parvjetshme, sikur të mos kishte të tjera në dyqan. Lëre pastaj që kur dilte me Ardin, mezi lyhej pakëz, në vend që të nxirrte në pah tiparet e saj të bukura. Lili as nuk guxonte të mendonte

për të brendshmet e së motrës. Ajo dhe shoqja e saj e ngushtë kishin rrëmuar një ditë nëpër sirtarët e Verës dhe ishin tmerruar. Nuk kishte aty asgjë që Krista do ta quante “seksi”. Ajo vetëm kishte psherëtirë dhe kishte mbyllur sirtarin.

- Me sa duket, duhet të të mësoj shumë gjëra e dashura ime, - i kishte thënë ajo Lilit me

përkëdheli. - Mos prit gjë nga jot motër. Më vjen keq të ta them, por qenka vërtet prapa bote.

Vajza e re vetëm kishte ulur kokën e turpëruar. Nuk i kishte shkuar aspak në mendje se Vera mund të mos ishte elegante apo e modës. Ajo ishte motra e saj dhe Lili e donte më shumë se çdo njeri tjetër në botë.

Por tashmë ishte e dukshme që Krista kishte të drejtë. Kur Vera hyri në derë me flokët e shpupuritur nga era, dukej kaq e çrregullt. Lili vendosi me vete që prej asaj dite të kujdesej që e motra të mos dilte nga shtëpia e veshur dosido. Nuk ishte aspak mirë për një vajzë të re si ajo. Shyqyr Zotit që Lili ishte aq ndryshe! Ajo po mësonte kaq shumë gjëra të reja nga Krista. Tashmë makijazhi i saj ishte perfekt. Vërtet kjo i merrte më shumë kohë në mëngjes e shpeshherë humbte edhe ndonjë orë mësimi, por ia vlente ama! Kur dilte nga shtëpia, ajo dukej kaq e bukur, sa çdo djalë që e shihte në rrugë kthente kokën për ta parë. Komplimentet që dëgjonte po bëheshin përditë e më të ëmbla, gjithnjë e më joshëse. Asaj i bëhej qejfi kur në vesh i mbërrinin epitetet provokuese që i ngjisnin djemtë, por i largonte menjëherë nga mendja fytyrat e këtyre çunakëve. Siç i përsëriste vazhdimisht Krista: ajo ishte e rritur tashmë, nuk kishte kohë të merrej me fëmijë!

Kjo e fundit e njohu Lilin me nja dy shokë të saj, që ishin disa vjet më të mëdhenj se ato të dyja. Me rastin e ditëlindjes së mikut të tyre të ngushtë, ata i ftuan vajzat në mbrëmjen që do të organizohej një të shtunë. Të dyja pranuan pa e zgjatur. Lilit iu desh një pasdite e tërë për të gjetur veshjen perfekte për këtë rast festiv. I kërkoi Kristës këpucët e zeza me taka dhe la takim në një parukeri. Ishte e para herë që shkonte në një festë të rriturish dhe dëshironte të dukej perfekte atë natë. Nga ana tjetër, ajo duhej medoemos të sigurohej që e motra të shkonte gjëkund me Ardin gjatë asaj fundjave. Verës do t'i premtojte se do të ftonte Kristën të flinte në apartamentin e tyre. Edhe Krista do t'u thoshte të njëjtën gjë prindërve të saj, kështu që çdo gjë ishte në rregull. Përpos kësaj, Vera nuk duhej as ta bezdiste me ndonjë telefonatë gjatë asaj mbrëmje festive. Do të ishte një katastrofë e vërtetë nëse e motra dyshonte për ndonjë gjë. Ose më keq akoma, nëse as Lili e as Krista nuk i përgjigjeshin dot thirrjes së saj, Vera do të merrte menjëherë në telefon shtëpinë e Kristës. Prindërit e saj do të tmerroheshin me siguri. Ata ishin në gjendje të thërrisnin madje edhe policinë! Çfarë pret nga disa prindër të çmendur që nuk e linin të lirë vajzën e tyre gati shtatëmbëdhjetëvjeçare!

- U çmenda! Prindërit më vëzhgojnë si hiena sapo u futem në derë! - i ankua Krista një ditë Lilit duke e parë drejt e në sy. - Të paktën ti nuk e ke këtë problem, je e lirë të bësh çfarë të duash. Ah, sa do të doja të isha në vendin tënd!

Lilit iu mbushën sytë me lot kur kujtoi prindërit e munguar, por nuk i ktheu përgjigje shoqes. Ndoshta Krista kishte të drejtë.

Ndërsa data e shënuar afrohej, Lili nisi të zbatonte planin e thurur. Me zgjuarsi e bindi të motrën ta kalonte fundjavën diku jashtë qytetit me të dashurin e saj. Ajo vetë do të ftonte Kristën në shtëpi për të mos qëndruar vetëm. Për çdo rast, teto Drita ishte pranë, kështu që Vera nuk kishte përse të shqetësohej. Pasi e peshoi mirë situatën, e madhja vendosi të pranonte. Për hir të së vërtetës, gjatë javëve të fundit Ardi i kishte propozuar disa herë që të shkonin diku për një fundjavë të tërë. Donte që ai dhe Vera të kalonin pak kohë së bashku, vetëm ata të dy dhe dashuria e tyre. Brenda saj, edhe vajza dëshironte të njëjtën gjë. Ajo dhe Ardi kishin muaj që ishin të lidhur. Tashmë kishte ardhur koha që marrëdhënia e tyre të bënte përpara.

Një natë përpara se të niseshin, e skuqur në fytyrë si një trëndafil i sapoçelur, Vera u fut në dhomën e saj për të përzgjedhur veshjet që do të merrte me vete. Nga sirtari i dytë nxori një këmishë të hollë ngjyrë qumështi dhe të brendshme tyli që i kishte blerë pikërisht për këtë rast të veçantë. E mbajti një çast këmishën përpara vetes dhe u pa në pasqyrë. Ndjesia e ngrohtë që e mbështolli të tërën, e ndoqi pas edhe në ëndrrat e asaj nate. Të nesërmen paradite ajo u largua me Ardin në drejtim të një zone turistike jo larg prej kryeqytetit, ku ata të dy kishin prenotuar një dhomë për të gjithë fundjavën. Sa e emocionuar që ishte! Ndërsa makina bënte përpara me shpejtësi, zemra i rrihte me forcë si kurrë më parë. Shihnte nga i dashuri i saj me gëzim e trazim së bashku, por trazimi i venitej sapo gishtërinjtë e tij plekseshin me të sajat, duke i lënë në shpirt vetëm gëzimin e të qenët bashkë.

Ajo e shtunë ishte dita më e bukur e jetës së saj. Vera dhe Ardi dashuroheshin dhe tashmë zemrat e trupat e tyre ishin bërë një. Lumturia që ndienin ishte e plotë. Secili kishte gjetur tek tjetri strehën e ngrohtë ku donte të kalonte gjithë jetën. E mbështetur në gjoksin e tij, Vera e ndjeu veten grua. Ajo u lëshua plotësisht në krahët e kësaj dashurie që e ngrinte fluturimthi në qiej që nuk i kishte njohur kurrë më parë. Dhe ajo donte të qëndronte atje lart përgjithnjë.

Vera nuk ishte e vetmja që kaloi një fundjavë magjike. Në darkë, dy yje të vërtetë zbritën shkallët e pallatit. Ishin Krista dhe Lili, të cilat nxituan të futeshin në makinën që i priste poshtë, përpara se të ndeshnin ndonjë komshi kureshtar. Krista qeshte e tallej me shoqen kur shihte turbullimin e saj, por kjo e fundit e dinte fare mirë se e motra nuk do ta aprovonte kurrsesi atë mbrëmje, prandaj duhej të bënte kujdes se mos e pikaste ndokush. Nuk do të lejonte që i gjithë mundi i asaj dite për t'u dukur si një artiste kinemaje t'i shkonte kot! Ajo rrëzëllente si kurrë më parë. Tualeti i rëndë që kishte vënë në fytyrë i kishte shtuar disa vjet dhe Lilit i gufonte zemra nga gëzimi për këtë fakt, pasi ndihej vërtet si e rritur. Dekolteja e fustanit të shkurtër i nxirrte në pah gjoksin e rrumbullakosur dhe shpatullat e holla. Me këpucët e larta dukej edhe më elegante, ndërsa në kyçin e majtë të dorës kishte vënë byzylykun me gurë të çmuar të së ëmës. Sa herë ishte rrotulluar përpara pasqyrës atë ditë! Nuk i besohej se vajza moderne që i buzëqeshte nga pasqyra ishte vetë ajo. “Do t'i çmend të gjithë sonte”, mendoi dhe kafshoi buzën. Edhe Krista nuk mbetej pas. Vetësiguria që reflektonte e bënte më magjepsëse se kurrë.

Makina u ndez dhe ato fluturuan drejt mbrëmjes së pritur me aq padurim.

E zhytur në rrëmujën e asaj diskoje të madhe, në morinë e njerëzve që takoheshin e shkëmbenin puthje apo batuta të kripura dhe çifteve që rrotulloheshin në pistën e vallëzimit si kërcimtarë të vërtetë, Lili u mahnit nga gjithçka që i shihnin sytë. Sa larg ishte e gjitha kjo prej mbrëmjeve të klasës me të cilat ishte mësuar deri tani! Të gjithë të pranishmit ishin të rritur, burra të vërtetë, me eksperiencë, dhe femra elegante që dukeshin sikur kishin dalë nga revistat e modës. Njëra nga ato ishte vetë Lili. Ajo e vuri re mjaft mirë se si tërhoqi menjëherë vëmendjen e disa meshkujve simpatikë sapo hyri brenda. Dy-tre prej tyre nxituan ta ftonin për një kërcim vajzën bukuroshe. Shoqëruesit të saj, që ishte larguar vetëm për pak çaste për të përshëndetur dikë, iu desh të kërkonte një partnere tjetër. Lili kërcente e kërcente pa ndalur në pistën e ndezur nga afshi i trupave të nxehtë. Kur u ndeshën një çast në pistë, Krista i shkeli asaj syrin me stil, duke ia shtuar edhe më shumë entuziazmin.

Aty nga mezi i mbrëmjes atmosfera u rigjallërua, një grup i ri njerëzish sapo ishte shfaqur në diskon llamburitëse. Lili arriti të shquante me lehtësi nja dy modele. Mes meshkujve që i shoqëronin ato, ai që binte më shumë në sy ishte një burrë i gjatë me sy të zinj dhe flokë paksa me onde. I veshur me xhinse, xhakëtë që i rrinte pas trupit dhe një këmishë të bardhë, të cilën e kishte lënë pak të hapur për të vënë në pah kraharorin e formuar dhe lëvizje të lehta e të shpenguara, ai tërhoqi vështrimin e të gjithë të pranishmëve. Pasi përshëndeti me dorë sa majtas-djathtas dhe u puthi faqen apo qafën disa vajzave, ai iu drejtua tryezës së rezervuar

për të, jo larg prej vendit ku ndodhej Lili. Ndërsa afrohej aty, sytë e tij fiksuan vajzën e panjohur. “Ja një fytyrë e re simpatike”, mendoi ai me vete. Pas një a dy pijeve që kamerieret fluturuan t’ia sillnin përpara se të hapte gojën për të dhënë porosinë, ai hoqi xhakëtën dhe tërhoqi drejt pistës njërën nga modelet që kishte ardhur së bashku me të. Atë çast mbrëmja u ndez si kurrë më parë. Të gjithë sytë, përfshirë dhe ata të Lilit, ishin fiksuar te çifti që kërcente

- Ai është një biznesmen shumë i pasur, - i pëshpëriti Krista në vesh. - Ka disa hotele luksoze andej nga Jugu dhe disa lokale këtu në kryeqytet. Të gjitha femrat vdesin për të, por ai është i paarritshëm.

Krista kafshoi buzën teksa pëshpëriti këto fjalë. Sytë e saj shihnin me zili vajzën që rrotullohej aq lirshëm në krahët e tij. Kënga mbaroi dhe ata iu drejtuan tryezës së tyre. Vajza u rehatua në karrigen e saj, por ai jo. Burri simpatik i ktheu kurrizin partneres dhe iu afrua tryezës ku ndodheshin Krista e Lili. Dy vajzat e reja ngrinë në vend përpara këtij idhulli të paprekshëm. Ai zgjati dorën dhe gjeti atë të Lilit. Pa thënë asnjë fjalë, ai e tërhoqi vajzën pas vetes drejt pistës gjysmë të ndriçuar. Muzika ritmike u depërtoi në deje dhe ata nisën të kërcenin. E gjithë salla vështronte çiftin e ri që sinkronizoheshin fare lehtë, si të kishin kërcyer së bashku që prej një jete të tërë. Ai dinte si ta rrotullonte vajzën me shpejtësi marramendëse, ta përfshinte në krahët e tij, për ta lëshuar sërish në qendër të pistës, ndërsa ajo u përgjigjej këtyre lëvizjeve me freskinë e shkathtësinë e moshës së saj të re.

Kur kërcimi mbaroi, e gjithë salla ushtoi nga duartrokitjet e fishkëllima . Lili u përkul përpara të pranishmëve, ndonëse

mezi mbushej me frymë. I dukej sikur ndodhej në mes të skenës më të madhe në botë, e rrethuar nga adhuruesit e saj më të flaktë. Sa e lumtur ishte! Ktheu sytë nga burri pranë saj, atij që e kishte bërë të mundur të gjithë këtë dhe u zhyt në ëmbëlsinë e buzëqeshjes së tij. Ajo e adhuroi atë çast. Ajo e dashuroi marrëzisht që atë çast.

Ai e ktheu vajzën në tryezën e saj dhe ftoi dikë tjetër në vallëzim. Lili piu me etje pijen alkoolike që kishte përpara vetes. Në vend që ta freskonte, pija ia ndezi edhe më keq gjakun. Ajo kërceu edhe disa herë të tjera me meshkujt që erdhën ta ftonin. Në orët e para të mëngjesit, muzika u qetësua, duke i ftuar të pranishmit në vallëzime në çift. Burri simpatik erdhi sërish të kërkonte Lilin, të shtrëngonte gishtërinjtë e saj të njomë në dorën e tij dhe ta tërhiqte drejt pistës së vallëzimit. Sapo trupat e tyre u afruan, ai i foli ëmbël në vesh.

- Si e ke emrin, moj zoçkë e bukur?

Lili i tha emrin e saj.

- Një lule elegante si vetë zonjusha. - Ai e përpiu me sy, si të ishte duke matur moshën e saj të re. - Unë jam Dario. Si po të duket kjo mbrëmje?

- E mrekullueshme, - mezi arriti të thoshte Lili me gjysmë zëri. Nuk po i besohej ende se ishte sërish në krahët e tij.

- Hmmm, kurse mua po më duket pak e mërzitshme tani. Si thua, ikim prej këtej? Vetëm unë dhe ti, - i pëshpëriti ai në vesh.

Lili nuk dinte ç'të thoshte. Për fat të mirë, faqet e ndezura nuk i dalloheshin në sallën e errësuar. Mes hutimit e emocionit që e pushtuan njëherazi, ajo mundi vetëm të pohonte me kokë. U kthye në tavolinën e saj sa për të

marrë çantën dhe për t'i pëshpëritur diçka në vesh Kristës. Paskëtaj ndoqi burrin e ri; të kapur dorë për dore ata dolën nga lokali.

Pas pak minutash një makinë e hapur sportive çau rrugët e fjetura, për t'u ndalur përpara njëres prej vilave luksoze të ngritura në kodrat jashtë kryeqytetit. Lili u magjeps nga llambadarët e shumtë që u ndezën njëri pas tjetrit, duke shpalosur përpara syve të saj madhështinë e ndërtesës. Ata u ngjitën në katin e dytë. Dario e ftoi vajzën në një verandë të madhe, ballina e së cilës ishte e tëra prej xhami.

- E ke parë ndonjëherë qytetin prej këtu lart? - e pyeti ai duke bërë përpara drejt skajit të qelqtë.

Lili u afrua aty dhe u zgjat të shihte kryeqytetin e madh, që tashmë shtrihej nën këmbët e saj. Dritat e tij xixëllonin si yje të mbirë nga toka. Ajo zgjati dorën në ajër, si të donte t'i prekte një e nga një. Burri u afrua ngadalë dhe e mbështolli në krahët e tij. Buzët e tyre u bashkuan në një puthje të nxehtë. Vajzës i shpëtoi një pasthirmë e lehtë kur dora e tij i preku në fillim gjoksin e më pas zbriti poshtë drejt pjesëve të saj më intime. Ajo e lëshoi veten në atë shtrëngim të fortë që bëri t'i drithërohej çdo qelizë e trupit. Dario e bëri të tijën me mjeshtërinë e një dashnori të sprovuar.

Vajzës iu duk se ajo natë pasionante nuk pati mbarim. Ata u ndanë vetëm të nesërmen pasdite, kur Dario e shoqëroi Lilin me makinë deri afër shtëpisë. Ajo pati kohë vetëm për të bërë një dush të shpejtë, sepse në derë u dha e motra. Vera ishte aq e zhytur në lumturinë e saj, sa që nuk e vuri re shkëlqimin e veçantë që kishin marrë sytë e ndezur të së motrës.